БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. • № 268 (17.848). • 21 ноябрь 1980 йил, жума • Баҳоси 2 тийин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ТАЖРИБА РЕМОНТ-МЕХАНИКА ЗАВОДИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Илғор ремонт техникасини жорий этиш, тракторларга техника хизматини таъминлаш соҳасидаги муваффақиятлари учун ва ташкил этилган кунига 50 йил тўлиши муносабати билан Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент тажриба ремонт-механика заводи Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. УСМОНХЎЖАЕВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри, 1980 йил 20 ноябрь.

ҚАДИМИЙ ДИЁРНИНГ ПОРЛОҚ ҲАЁТИ

УРГАНЧ, 20 ноябрь. (ЎзТАГ). Бу ерда Хоразм халқ революциясининг 60 йиллигига бағишланган тантанали мажлис бўлди. Партия ва меҳнат ветеранлари, ишлаб чиқариш илғорлари, донгдор пахтакорлар, қўшни Туркманистон ССР Тошовуз области меҳнаткашларининг, партия, совет, комсомол ташкилотларининг вакиллари залга тўпланишди.

Докладчи — Хоразм область партия комитетининг биринчи секретари М. Худойберганов ва мажлисда сўзга чиққан ўртоқлар Хоразм меҳнаткашларининг Совет ҳокимияти йилларида босиб ўтган шонли йўли ҳақида, областнинг социал-иқтисодий ва маданий ҳаётида рўй берган ажойиб ўзгаришлар тўғрисида гапирдилар. Уз мазмуни жиҳатидан бутун бир асрдагидан ҳам кенгроқ йўл босиб ўтилди. Саноат ишлаб чиқариши ҳажми йигирма икки баравар, пахта етиштириш етмиш баравар кўпайди. Маориф, маданият соҳасида ҳам жуда катта ўзгаришлар содир бўлди. Ҳозирги вақтда кўпгина мактаблар, олий ўқув юрти, ўрта махсус билим юртлари, ҳунар-техника билим юртлари ишлаб турибди.

Тантанали мажлис қатнашчилари Хоразм меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини янги зафарлар билан кутиб оладилар, деб қаттиқ ишонч билдирдилар.

Меҳнаткашларнинг вакиллари Урганчнинг марказий майдонидаги В. И. Ленин ҳайкали пойига гулчамбарлар қўйишди.

САМИМИЙ ҚУТЛОВ

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент давлат медицина институтининг профессорлари, ўқитувчилари, студентлари, ишчилари ва хизматчилари коллективига

Азиз ўртоқлар!

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент давлат медицина институти профессорлари, ўқитувчилари, студентлари, ишчилари ва хизматчилари коллективини институтнинг шонли олтмиш йиллиги билан қизғин ва самимий табриклайдилар.

Институтнинг юбилейи шонли бир пайтда ўтказилмоқда. Коммунистлар, бутун совет халқи КПСС Марказий Комитети 1980 йил октябрь Пленумининг тарихий қарорлари туфайли меҳнат ғайрати ва сиёсий активлиги ғоят ўсган бир вазиятда социалистик мусобақани бутун чоралар билан кенг авж олдирмоқдалар, мамлакатнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётидаги буюк воқеа — партиянинг XXVI съездини янги зафарлар билан муносиб кутиб олишга тайёрланмоқдалар.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг Ленин ордени билан мукофотланиши республика меҳнаткашларининг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлигини янада кучайтириб юборди. Совет Ўзбекистони КПСС XXV съездининг пахтачиликни ривожлантириш ҳақидаги қарорларини амалга оширишда эришган жуда катта муваффақиятлари, 1980 йилда давлатга 6 миллион 150 минг тонна пахта сотганлиги, ўнинчи беш йиллик планнинг пахта, дон, сабзавот, полиз экинлари, картошка, узум, мева, каноп харид қилиш юзасидан белгиланган топшириқларини муддатидан илгари бажарганлиги учун ана шу юксак мукофотга сазовор бўлди.

Шу кунларда совет кишиларининг Коммунистик партия ва унинг замонамизнинг атоқли давлат ва сиёсий арбоби, Ленин улуғ ишини садоқат билан давом эттирувчи, тинчлик ва халқлар бахти учун толмас курашчи ўртоқ Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги Марказий Комитети теварагига маҳкам жипслашганлиги зўр куч билан намоён бўлмоқда.

Тошкент медицина институти ташкил этилганидан буён ўтган 60 йил ичида катта ва шонли йўлни босиб ўтди ва ҳозирги вақтда мамлакатдаги энг йирик олий ўқув юртларининг бири ҳисобланади. Институтнинг бутун тарихи Коммунистик партиянинг доно ленинча миллий сиёсатини амалга оширишнинг, СССР халқлари бузилмас дўстлиги ва қардошлиги тантанасининг ёрқин намунасидир.

Ўзбекистонда халқ соғлиғини сақлаш ишларининг қарор топиши ва ривожланиши институт номи билан, унинг ажойиб коллективи билан чамбарчас боғланган. Бундан 60 йил муқаддам ташкил этилган Тошкент медицина институти республикада юқори малакали врач кадрларни тайёрлашда, медицина фанини ривожлантиришда, соғлиқни сақлаш соҳасидаги амалий ишларни ҳар томонлама такомиллаштиришда, кўпгина оғир юқумли касалликларни тамомила тугатишда жуда катта роль ўйнади. Институтда тарбиялаб етиштирилган 30 мингга яқин врач, 300 фан доктори ва 2000 фан кандидати совет врачи деган юксак номга муносиб равишда шараф билан иш олиб бормоқдалар, Ватаннинг буюк бойлиги бўлмиш халқ сиҳат-саломатлигини муҳофаза этиш ва мустаҳкамлашдан иборат олижаноб соҳада зўр ғайрат-шижоат билан меҳнат қилмоқдалар.

Ҳозирги вақтда институтнинг тўрт факультетида мамлакатимиздаги 50 миллатга мансуб 9 минг йигит ва қиз, шунингдек жаҳоннинг 40 давлатидан келган ёшлар ўқимоқдалар. 1000 дан ортиқ профессор ва тажрибали ўқитувчилар ректорат ҳамда партия ташкилотининг раҳбарлигида бўлажак врачларни тайёрлаш сифатини ошириш, студентларни юксак коммунистик ғоявийлик, социалистик Ватанга, совет халқига садоқат руҳида, врачнинг гражданлик бурчини халол бажариш руҳида тарбиялаш учун кўп иш қилмоқдалар.

Институт олимлари медицина фанини ривожлантиришга ўзларининг салмоқли ҳиссаларини қўшмоқдалар, бу фаннинг кўпгина энг муҳим назарий ва амалий проблемаларини муваффақиятли равишда ишлаб чиқмоқдалар, республика аҳолисига малакали медицина ёрдамини кўрсатишда актив қатнашмоқдалар.

Институтнинг профессор-ўқитувчилар коллективи ўзининг олтмиш йиллик юбилейини ўз ижодий кучлари мавж уриб равнақ топган бир пайтда кутиб олди. Ўзининг бутун кучи, билими ва тажрибасини бундан буён ҳам ўз ихтисосини яхши билиб, юксак инсонпарварлик бурчларини маҳорат билан бажаришга қодир бўлган бўлажак врачларни тайёрлаш ишига бағишлаш, уларни олижаноб гражданлик ҳислатлари ва ахлоқий фазилатлар руҳида тарбиялаш — бу коллективнинг бурчи, муқаддас вазифасидир.

Коммунистик партия, Совет давлати медицина ходимлари тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилмоқдалар. Совет медиклари бу ғамхўрликка жавобан меҳнат фаолиятини янада юқори даражага кўтаришлари, ўзларининг юксак бурчларини бенуқсон бажаришлари, илмий тадқиқотлар, даволаш-профилактика ишларининг самарадорлиги ҳамда сифатини муттасил оширишлари керак.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент давлат медицина институти коллективига олижаноб меҳнатда, ўқишда янада катта ижобий муваффақиятларга эришувини чин кўнгилдан тилайдилар ва бу коллектив бундан буён ҳам ўзининг юксак бурчини шараф билан бажаради, халқ соғлиғини сақлаш ишларини янада равнақ топтириш йўлида, коммунизм порлоқ идеалларининг тантанаси йўлида ҳормай-толмай, фидокорона меҳнат қилади, жонажон Ленин партиясининг XXVI съездини муносиб кутиб олади, деб қатъий ишонч билдирадилар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ | **ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ** | **ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ**

Тошкент области. Оққўрғон районидаги Султон Сегизбоев номли совхозда ер ҳайдаш, далаларга маҳаллий ўғит чиқариш сингари ишлар уюшқоқлик билан олиб бориляпти. 500 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 37 центнердан хирмон кўтарилган 6-бўлимда ҳайдов тракторлари юксак унумларда ишлатиляпти. Суратда: илғор тракторчи Мушбой Матхолиқов.

А. Абалян фотоси.

Шудгор қизғин

Оққўрғон районидаги энг катта «Оққўрғон» совхозининг деҳқонлари шудгорлаш муддатини икки баравар қисқартирдилар. Хўжаликнинг 3352 гектар майдондаги далалари қисқа муддат ичида шудгорлаб бўлинди.

Кечаю кундуз ишлаган машина-механизмлардан ғоят унумли фойдаланилганлиги мана шунга эришишга ёрдам берди. 40 та ҳайдов тракторининг экипажлари ўзаро мусобақалашиб, смена топшириқларини икки баравар ошириб адо этиб рекорд унумдорликка эришдилар.

Бу йил шудгорлаш давомида совхоздаги далаларнинг учдан бир қисмига оширилган дозадаги органик ўғитлар солинди. Қўшни хўжаликлар — С. Сегизбоев номли совхоз, Охунбобоев номли, «Ленинизм» колхозларининг механизаторлари шудгорлашни ниҳоясига етказмоқдалар.

(ЎзТАГ).

ИСПАНИЯ МАДАНИЯТИ КУНЛАРИ: УЧРАШУВЛАР, КОНЦЕРТЛАР

Ўзбекистонда ўтаётган Испания маданияти кунларининг қатнашчиси — Испания ёзувчилари уюшмасининг президенти Мария Анхел де Лера ЎзТАГ мухбири билан суҳбатда қуйидагиларни айтди:

— Мен бир неча совет республикаларида бўлганман, лекин Ўрта Осиёга биринчи келишим. Адиб сифатида мен учун муваффақиятли равишда янги ҳаёт барпо этаётган Ўзбекистон меҳнаткашлари билан суҳбатлашиш айниқса мароқлидир. Энг биринчи ва асосий таассуротим — халқлар ўртасида тинчлик ва дўстликни мустаҳкамлашга астойдил интилаётган кишилар билан учрашувларнинг самимийлиги ва хайрихоҳлигидир.

20 ноябрь куни меҳмонлар Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида қабул қилинди. Бу ерда бўлиб ўтган суҳбат давомида улар КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб кутиб олиш учун курашаётган республика меҳнаткашларининг муваффақиятлари билан танишдилар.

Шу куни Испания вакиллари «Ташкентвино» комбинатининг ишчи ва хизматчилари билан учрашдилар. Корхона клубида қўйилган концертда Пиреней ярим оролидан келган санъат усталари ўз маҳоратларини намойиш қилдилар.

Тошкентда Испания кинематографиячилари суратга олган фильмлар фестивали бошланди. Ана шу фильмларда испан халқининг ишлари ва юмушлари ҳақида, олис мамлакат пейзажларининг гўзаллиги ҳақида, у ердаги урф-одатлар ҳақида ҳикоя қилинади. Меҳмонлар «Баҳор» концерт залида кўрсатган программада классик ва халқ куйлари янгради.

Маданият кунларининг қатнашчилари республика пойтахтининг диққатга сазовор жойларини томоша қилдилар.

(ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ 60 ЁШДА

Республика жамоатчилиги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент давлат медицина институтининг 60 йиллигини қизғин нишонламоқда. Ана шу йиллар мобайнида бу ерда юқори малакали ўттиз минг медик тайёрланди, ҳозирги пайтда улар Ўзбекистоннинг барча областларида, кўпгина қардош республикаларда самарали меҳнат қилмоқдалар. Республикадаги энг кекса олий ўқув юртларидан бирининг коллективи партия XXV съездининг, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг олий мактаб тўғрисидаги қарорларини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмаларини бажара бориб, таълим жараёнини сабот билан такомиллаштирмоқда, мутахассислар тайёрлаш сифатини оширмоқда, медицина фанининг энг муҳим проблемаларини ишлаб чиқмоқда.

ТошМИнинг 60 йиллигига бағишланиб, 20 ноябрь куни ўтказилган тантанали йиғилишда ана шулар тўғрисида гапирилди. Институтни турли йилларда битириб чиққан кишилар, жамоатчилик вакиллари институтнинг юбилейини нишонлаш учун Тошкент Санъат саройига йиғилдилар.

Содиқ ленинчи, атоқли партия ва давлат арбоби, тинчлик учун толмас курашчи ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси якдиллик билан фахрий президиумга сайланди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимовга сўз берилади. У Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент давлат медицина институтининг профессор-ўқитувчилар составига, студентларига, бутун коллективига шонли сана муносабати билан йўллаган табрикномасини ўқиб эшиттиради. ТошМИга Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи топширилади. Олий ўқув юрти юқори малакали врачлар тайёрлашдаги, республикада медицина фанини ривожлантиришдаги катта хизматлари учун ва ташкил этилган кунига 60 йил тўлиши муносабати билан ана шу мукофотга сазовор бўлди.

ТошМИ ректори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги У. О. Орипов докладида институт ана шу олтмиш йил мобайнида босиб ўтган катта йўлнинг босқичлари батафсил таърифлаб берилди. Республика соғлиқни сақлаш министри С. О. Орипов, энг кекса ўқитувчилардан бири профессор В. А. Епишев, пахтазорларнинг донгдор миришкори, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин мукофоти лауреати Турсуной Охунова, В. И. Ленин номли Тошкент давлат университети ректори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Т. А. Саримсоқов, Ўрта Осиё медицина педиатрия иститутининг ректори профессор В. М. Мажидов, ТошМИ студентлари Т. Родионова, Б. Полвонов, Нгуен Тхи Иен юбиляр олий мактабнинг хизматлари тўғрисида, унинг республика маданияти ва фанини ривожлантиришдаги роли ҳақида гапирдилар.

Тантанали йиғилиш қатнашчилари халқ маорифини такомиллаштириш тўғрисида, совет кишисининг сиҳат-саломатлиги ва фаровонлиги ҳақида тинмай ғамхўрлик қилаётганликлари учун партия билан ҳукуматга астойдил миннатдорчилик изҳор қилдилар. Олий ўқув юртининг коллективи кадрлар тайёрлаш ва илмий фаолият соҳасидаги муваффақиятлари учун айни шу ғамхўрликдан, ленинча миллий сиёсатдан миннатдордир. Олий ўқув юртининг ташкил этилиши ва унинг бутун ривожланиш тарихи Ўрта Осиёда халқ маорифи ва соғлиқни сақлаш системасининг қарор топиши, тараққий этиши билан чамбарчас боғлиқдир. Ленининг Декретига биноан ташкил этилган Тошкент давлат университетининг медицина факультети негизида бундан 60 йил муқаддам бунёдга келган ТошМИ кейинчалик Самарқанд ва Андижондаги олий медицина ўқув юртлари, Ўрта Осиё педиатрия ва Тошкент фармацевтика институтларини, ҳозирги вақтда республикада ишлаб турган медицина соҳасидаги ўн еттита илмий-тадқиқот институтларини вужудга келтириш учун негиз бўлди. Тожикистон, Қирғизистон, Туркманистондаги медицина олий ўқув юртлари ва илмий муассасаларнинг кўпгина етакчи ўқитувчилари ҳамда олимлари ТошМИни битириб чиққан кишилардир.

Интернационализм — институт коллективи босиб ўтган 60 йиллик йўлда унинг жанговар байроғи бўлди. Бу ерда ҳозирги кунда ҳам мамлакатимиздаги эллик миллат вакиллари, Осиё, Африка ва Лотин Америкасидаги қирқдан кўпроқ давлатдан келган студентлар олий медицина маълумотини олмоқдалар. Тошкентда диплом олган врачлар кўпгина мамлакатларда муваффақиятли ишламоқда. Вьетнам, Афғонистон, Непаль ва бошқа чет давлатлардан келган бир қанча ёш мутахассислар институт аспирантураси ва клиник ординатурасида таълим олдилар.

Мамлакатдаги энг йирик медицина олий ўқув юртларидан бири — ТошМИда бугунги кунда жами қарийб тўққиз минг студент таълим олмоқда. Тўртта факультетнинг саксонта кафедрасида мингдан зиёд ўқитувчи самарали меҳнат қилмоқда, уларнинг кўпчилиги илмий даражаларга эга бўлиб, медицинанинг турли соҳаларидаги йирик мутахассислардир. Уқув кабинетлари ва лабораториялар энг янги медицина приборлари, аппаратлар, асбоб-ускуналар билан жиҳозланган. Ҳозир ўн минг студентни ўқитишга мўлжалланган институтнинг янги комплекси барпо этилмоқда. Ҳозирдаёқ янги клиникаларнинг корпуслари, лекция заллари, студентлар учун ётоқхоналар ва институт ходимлари учун уй-жой бинолари, студентлар профилакторийси фойдаланишга топширилди.

Ана шуларнинг ҳаммаси, деб таъкидлашди нотиқлар, мутахассис-медиклар тайёрлаш сифатини ошириш билан бир қаторда олий ўқув юртининг илмий потенциалини муттасил кўпайтириш имконини беради. ТошМИ олимлари медицинанинг ижтимоий биологик ва клиник соҳаларида тадқиқотлар ўтказишмоқда. Юрак-қон томир касалликларини, меъда ва нерв системалари касалликларини ўрганиш ва уларга қарши кураш методларини ишлаб чиқиш, аъзолар ва тўқималарни кўчириб ўтказиш чоғида организмнинг кўникмаслигини бартараф этиш, хирургия, терапия, акушерлик ва гинекология, стоматология, атроф муҳитни муҳофаза қилишга доир бошқа актуал проблемалар уларнинг тадқиқотчилик фаолиятидаги асосий илмий йўналишлардир. Ана шу масалалар юзасидан институт олимларининг кўпгина илмий асарлари, тўпламлари ва монографиялари, дарсликлари ва ўқув қўлланмалари нашр этилган. Икки юздан кўпроқ авторлик гувоҳномаси олинган.

Олий ўқув юртининг мураккаб ва кўп қиррали фаолиятида ҳозирги пайтда 500 дан кўпроқ коммунистни бирлаштириб турган партия ташкилоти ҳамиша етакчи ролни ўйнаб келмоқда. Ана шу коммунистлар олий мактабнинг кўп минг кишилик коллективини энг масъулиятли вазифаларни ҳал этишга сафарбар этмоқдалар. Уз сафларида ўн мингдан зиёд йигит ва қизни бирлаштириб турган комсомол ташкилоти коммунистларнинг чинакам жанговар ёрдамчиси бўлиб қолди. Институт ректорати, партия комитети, жамоат ташкилотлари таълим ва тарбия жараёнини янада такомиллаштиришга, бутун иш самарадорлиги ва сифатини яхшилашга қаратилган тадбирлар комплексини муваффақиятли равишда амалга оширмоқдалар.

Тантана қатнашчилари таъкидлаб ўтишганидек, орденли ТошМИнинг аҳил коллективи келажакка комил ишонч билан назар ташламоқда, КПССнинг бўлажак XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини медицина кадрларини тайёрлаш ва тарбиялашдан иборат олижаноб ишда фан ва клиник практикани ривожлантиришда янгидан-янги муваффақиятлар билан кутиб олишга интилмоқда.

Тошкент давлат медицина институтининг 60 йиллигига бағишланган тантанали йиғилишда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари Л. И. Греков, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, И. Б. Усмонхўжаев, А. А. Хўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Н. Маҳмудов, Г. М. Орлов, С. У. Султонова, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Р. Ҳ. Абдуллаева, Қ. А. Аҳмедов, В. П. Есин, М. Т. Турсунов, А. Р. Хўжаев иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

АРХИТЕКТОРЛАР УЧРАШУВИ

Замонавий шаҳарни барпо этиш чоғида ғоят мураккаб вазифалар комплексини: илмий, демографик, инженерлик масалаларини ҳал этишга тўғри келади. Тошкентда очилган семинар қатнашчилари шаҳар қурилишини лойиҳалаш ва шаҳарлар ривожланишини моделлаш проблемаларини ўрганмоқдалар. Семинарда Ўзбекистон архитекторлари билан бирга уларнинг мамлакатдаги кўпгина республикалардан келган ҳамкасблари иштирок этмоқдалар.

Семинарга тақдим этилган 300 дан кўпроқ доклад аҳолини жойлаштириш ва районларни планлаштириш, шаҳарларнинг инженерлик ускуналари масалаларига, транспорт ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш проблемаларига тааллуқлидир. Алоҳида-алоҳида секцияларда шаҳар қурилишининг социал, биологик иқлимий, архитектура-бадиий жиҳатлари кўриб чиқилмоқда. Архитекторлар Ўзбекистон Фанлар академияси «Кибернетика» бирлашмаси коллективи билан биргаликда шаҳар қурилиши жараёнларини электрон ҳисоблаш машиналарида моделлашга доир катта ишни бошламоқдалар. Муҳокамага қўйилган бу проблема ҳам ҳозирги замон экономикасининг энг муҳим вазифалари қаторидан биринчи марта жой олмоқда.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Республикада медицина фанини, соғлиқни сақлашни ривожлантириш, кадрлар тайёрлаш соҳасидаги хизматлари учун ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент давлат медицина институтининг 60 йиллиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларига биноан қуйидаги ўртоқларга: медицина фанлари доктори, профессор, паталогик анатомия кафедрасининг мудири Малика **Абдуллахўжаевага**, тарих фанлари доктори, профессор, КПСС тарихи кафедрасининг мудири Анатолий Федосеевич **Водолазский**га, медицина фанлари доктори, профессор, кўз касаллиги кафедрасининг мудири Татьяна Георгиевна **Ильина**га, медицина фанлари доктори, профессор, болалар касаллиги кафедрасининг мудири Манноп Атаматович **Мирзамуҳамедов**га, медицина фанлари доктори, профессор, қулоқ, томоқ, бурун кафедрасининг мудири Акрам Иброҳимович **Мўминов**га, медицина фанлари доктори, профессор, биохимия кафедрасининг мудири Камол Хожиевич **Хожиев**га, медицина фанлари доктори, профессор, госпитал терапияси кафедрасининг мудири Ҳуршида Ибниаминовна **Янбаева**га **Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби** фахрий унвони берилди. Доцент, анестезиология ва реаниматология кафедрасининг мудири Вячеслав Ервандович **Аваков**га, юқумли касалликлар кафедрасининг доценти, институт партия комитетининг секретари Турғунпўлат Обидович **Даминов**га, 2-даволаш факультети умумий хирургия кафедрасининг доценти Шавкат Наимович **Каримов**га, 1-даволаш факультети факультет хирургияси кафедрасининг доценти Эркин **Назаров**га, 2-даволаш факультети факультет терапияси кафедрасининг доценти Нина Яковлевна **Ормели**га, даволаш факультети госпитал хирургияси кафедрасининг доценти Муҳаббат Васильевна **Расулова**га — **республикада хизмат кўрсатган врач** фахрий унвони берилди; аптека мудири Абдулбори **Алижонов**га, кўз касалликлари клиникасининг катта медицина ҳамшираси Клавдия Ивановна **Котова**га, қабул бўлимининг регистратори Клавдия Александровна **Кудясова**га **хизмат кўрсатган соғлиқни сақлаш ходими** фахрий унвони берилди.

Кўп йил самарали ишлаганликлари учун ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент давлат медицина институтининг 60 йиллиги муносабати билан ходимларнинг бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада физика фанларини ривожлантириш, юқори малакали кадрлар тайёрлаш соҳасидаги хизматлари учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси электроника институтининг директори Мухтор Сафарбоевич **Саидов**га **Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби** фахрий унвони берди.

СОВЕТ ИТТИФОҚИГА РАСМИЙ ВИЗИТИГА ДОИР

ФРЕЛИМО ПАРТИЯСИНИНГ РАИСИ, МОЗАМБИК ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ПРЕЗИДЕНТИ

САМОРА МОЙЗЕС МАШЕЛ

ФРЕЛИМО партиясининг Раиси, Мозамбик Халқ Республикасининг Президенти Самора Мойзес Машел бошчилигидаги партия-давлат делегацияси КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий дўстлик визити билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турибди.

Самора Мойзес Машел 1933 йил 29 сентябрь куни Мозамбик жанубида деҳқон оиласида туғилди.

Мозамбик халқининг Португалия мустамлакачиларига қарши озодлик курашига бошчилик қилган Мозамбик Озодлик фронти (ФРЕЛИМО) 1962 йилда тузилгач, С. Машел шу ташкилотга кирди ва унинг фаолиятида актив қатнаша бошлади, 1964 йилда унга ФРЕЛИМОнинг жанговар отрядларини тузиш топширилади. Ўша йилнинг ўзида С. Машел бошчилигидаги Мозамбик партизанлари группаси Мозамбик территориясида мустамлакачиларга қарши уруш ҳаракатларини бошлаб юборди, бу ҳаракатлар бора-бора умумхалқ миллий-озодлик курашига айланиб кетди. 1965 йилдан бошлаб С. Машел Мозамбик озодлиги халқ кучларини тузишда фаол қатнашади. 1966 йилда у ФРЕЛИМО Марказий Комитетининг аъзоси ва Марказий Комитет мудофаа шўъбасининг секретари бўлди. 1970 йилда С. Машел ФРЕЛИМО раиси қилиб сайланди.

1975 йил июнида мамлакат мустақиллиги эълон қилингандан кейин Самора Мойзес Машел Мозамбик Халқ Республикасининг Президенти бўлиб қолди. У мамлакатнинг қонун чиқарувчи олий органи — Халқ Ассамблеясининг раиси, Министрлар Кенгашининг Раиси ва Мозамбик қуролли кучларининг бош қўмондони ҳамдир, унга маршал ҳарбий унвони берилган.

1977 йилда ФРЕЛИМОнинг III съезди Мозамбикда социалистик жамият қуриш йўлини тасдиқлади ва фронтни Мозамбик меҳнаткашларининг марксча-ленинча назарияга амал қилувчи авангард партиясига айлантириш тўғрисида қарор қабул қилди. С. Машел унинг раиси қилиб сайланди.

Мамлакатда С. Машел бошчилигидаги ФРЕЛИМО партияси ва МХР ҳукумати раҳбарлигида илғор социал-иқтисодий ўзгартишлар амалга оширилмоқда, Мозамбикнинг миллий суверенитетини, унинг сиёсий ва иқтисодий мустақиллигини мустаҳкамлаш учун кураш олиб борилмоқда.

Мозамбик Халқ Республикаси халқаро майдонда империализмга қарши, мустамлакачиликка қарши сиёсат ўтказмоқда, барча давлатлар билан тенг ҳуқуқли муносабатлар ўрнатиш учун, Совет Иттифоқи билан ва бошқа социалистик мамлакатлар билан дўстликни мустаҳкамлаш ва ҳамкорликни ривожлантириш учун курашмоқда.

Самора Мойзес Машел Совет Иттифоқига бир неча бор келиб кетган.

Совет кишилари Самора Мойзес Машелни, Мозамбик партия-давлат делегациясининг аъзоларини ва улар орқали дўст Мозамбик халқини самимий табриклайдилар ҳамда ушбу визит совет халқи билан Мозамбик халқи ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини ривожлантиришда янги муҳим босқич бўлади, деб ишонч билдирадилар.

ФАОЛИЯТИМИЗНИНГ СЪЕЗДОЛДИ КЎРИГИ

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

XXVI

Бутун мамлакатда бўлгани каби серқуёш республикамизда ҳам Ленин партиясининг XXVI съезди, Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди шарафига умумхалқ мусобақасининг қудратли тўлқини кун сайин тобора кучлироқ мавжланмоқда. Республика партия ташкилотларида ўтаётган ҳисобот-сайлов йиғилишлари бу меҳнат беллашувига ташаббускорлик руҳини бағишламоқда. Партия ҳаётида масъулиятли палла бўлган ҳисобот-сайлов кампанияси съезд арафасида ўтаётганлиги туфайли ҳам янада зўр аҳамиятга молик бўлмоқда. Бу йиғилишларда партия ташкилотлари фаолиятининг барча жиҳатлари амалий, ўткир ва ўз-ўзини танқид қилиш шароитида ҳар тарафлама кўриб чиқилмоқда, ишдаги камчилик ва нуқсонлар очиб ташланмоқда, ибратли ижобий тажрибалар умумлаштирилиб, ҳаракатнинг яқин келажакка мўлжалланган аниқ-равшан режалари белгилаб олинмоқда.

> КОММУНИСТЛАРНИНГ ТАНҚИДИЙ ФИКР-МУЛОҲАЗАЛАРИ ВА ТАКЛИФЛАРИ ЖУДА ҚИММАТЛИДИР. АНА ШУ ФИКР-МУЛОҲАЗАЛАР ВА ТАКЛИФЛАР ЮЗАСИДАН ДАРҲОЛ КОНКРЕТ ЧОРАЛАРНИ КЎРАЁТГАН ПАРТИЯ КОМИТЕТЛАРИ ҒОЯТ ТЎҒРИ ИШ ҚИЛМОҚДАЛАР.
>
> *Л. И. БРЕЖНЕВ.*

Советларга сайланган коммунистлар меҳнаткашларнинг турмуш фаровонлигини оширишда, маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилашда партиявий ибрат кўрсатмоқдалар. Бу жиҳатдан Денов районидаги Ҳазорбоғ қишлоқ Совети коммунист депутатларининг фаолияти намуна бўла олади. Суратда: соғлиқни сақлаш ва социал-таъминот доимий комиссиясининг мажлиси бормоқда. Комиссия раиси И. Турдиев муҳим вазифалар ҳақида гапирмоқда.

И. Хўжаев фотоси. (ЎзТАГ).

КАМОЛОТ МАКТАБИ

КПСС Марказий Комитетининг 1980 йил октябрь Пленумида совет кишилари турмуш шароитини яхшилаш, халқ фаровонлигини ошириш масалаларига алоҳида эътибор берилди. Партия кенг истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва унинг сифатини ошириш, уй-жой қурилишини кенгайтириш, меҳнат шароитини яхшилаш вазифаларини ўзининг бош мақсади деб яна бир бор таъкидлади.

Омма ўртасида олиб борилаётган сиёсий ва ташкилотчилик иши ҳар бир партия ташкилоти ва ҳар бир коммунистнинг куч-ғайрати туфайли муваффақиятли амалга оширилади, албатта. Шу кунларда давом этаётган партия ҳисобот-сайлов йиғилишларида КПСС Марказий Комитети октябрь Пленуми бу борада қабул қилган қарорларни амалга оширишнинг конкрет йўллари ва воситаларини аниқлаб олиш коммунистларнинг диққат марказида турибди. Партия съезди арафасида ўтаётган бу йиғилишлар бошланғич ташкилотлар фаолияти жанговарлигини оширишга, меҳнаткашлар ўртасида олиб борилаётган идеологик, сиёсий-тарбиявий ишлар савиясини кўтаришга хизмат қилмоқда.

Андижон областидаги 1549 бошланғич партия ташкилотининг кўпчилигида ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишлари ўзининг ишчанлик руҳи билан ажралиб турди. Коммунистлар ўз партия ташкилотлари фаолиятининг барча жиҳатларини талабчанлик билан танқидий нуқтаи назардан қараб чиқдилар. Ишдаги нуқсонлар ва камчиликлар дадил очиб ташланди. Ҳисобот даврида тўпланган ижобий тажриба қатъият билан қўллаб-қувватланди.

Партия комитетларининг кундалик диққат-эътибори туфайли республикамизда бошланғич партия ташкилотларидаги ҳисобот-сайлов кампанияси муваффақиятли якунланмоқда. Сирдарё область партия комитети йиғилишлар бошланиши билан бу масалани муфассал қараб чиқди. Қабул қилинган қарорда кўпчилик йиғилишлар уюшқоқлик билан ўтаётганлиги таъкидланди. Ҳисобот докладлари ва нотиқларнинг сўзларида партиявий иш, хўжалик фаолияти, меҳнаткашларнинг ғоявий-сиёсий тарбияси чуқур таҳлил қилиб чиқилаётир, сайлаб қўйилган партия органлари фаолиятига принципиал баҳо берилаётир. Ана шу ижобий жиҳатларга муносиб баҳо берган ҳолда область партия комитети ҳисобот-сайлов кампанияси жараёнида содир бўлаётган айрим камчилик ва нуқсонларни принципиал кўрсатиб, партия комитетлари ва бошланғич ташкилотларга уларни бартараф этиш юзасидан амалий чоралар кўришни топширди.

Гулистон шаҳар партия комитетининг бюросида шу нарса таъкидландики, кўпчилик партия ташкилотларида сайлаб қўйилган органлар фаолиятининг барча қирраларини танқидий муҳокама қилиш учун қулай ишчан муҳит вужудга келтирилди. Тикувчилик фабрикаси, ремонт-механика заводи, электр тармоқлари корхонаси, уйсозлик комбинати партия ташкилотларида ҳисобот-сайловлар ишчанлик руҳида ўтди.

Бекобод шаҳар партия комитети эса 99-ҳунар-техника билим юрти, металлургия заводи медицина-санитария қисми ва бир қатор мактаб партия ташкилотларида ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишлари савиясига юқори баҳо берди.

Ғиждувон район партия комитети қабул қилган қарорда айрим бошланғич ташкилотларда бу йиғилишлар паст савияда ўтганлигига эътибор қаратилди. Ойбек номли, Муқимий номли мактаблар, 27-кўчма механизациялашган колонна, 11-ҳунар-техника билим юртида ҳисобот докладлари юзаки тайёрланган, танқид ва ўз-ўзини танқид етарли ривожлантирилмаган. Райком ҳисобот ва сайлов кампаниясини муваффақиятли якунлаш учун шошилинч чоралар ишлаб чиқди.

Ўзларининг энг муҳим вазифаларини муҳокама қилар эканлар, коммунистлар кишиларга муносабат, уларнинг талаб ва эҳтиёжларига, меҳнат ва маиший шароитларига муносабат масалаларида алоҳида талабчанлик ва принципиаллик кўрсатмоқдалар. Инсон тўғрисида ғамхўрлик бутун фаолиятимиз услубининг асоси бўлмоғи керак, деган фикр кўпчилик коммунистларнинг нутқларида бaралла сезилиб турди.

Коммунистлар партиянинг халқ фаровонлигини ошириш, уй-жой қурилиши кўламини кенгайтириш соҳасидаги ғамхўрлигини қизғин қўллаб-қувватладилар. Қўқон кўн комбинатининг оператори И. Шафигулин партия бюроси коллектив социал-иқтисодий тараққиёт планининг муҳим моддаларидан бири— 240 ўринга мўлжалланган болалар боғчаси қурилиши тугалланишига эришганлиги учун алоҳида миннатдорчилик билдирди. Пардозлаш цехи ишчиси Д. Худойқулова уни қувватлаб, ишчиларнинг шаҳар ташқарисидаги дам олиш зонаси қурилиши ҳам муваффақиятли олиб борилади, деб ишонч билдирди.

«Халқ хўжалигида меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш ва кадрлар қўнимсизлигини камайтириш тўғрисида»ги қарор партия ташкилотлари, ҳар бир коммунист учун принципиал аҳамиятга эгадир, — деб таъкидлади Госкомсельхозтехника Комсомол район бирлашмасининг цех бошлиғи Г. Михайленко. — Бу қарор қабул қилингач, партия ташкилотимиз ҳам меҳнат интизомини мустаҳкамлаш соҳасидаги ишларни сезиларли жонлантирди. Мана бугун шу ишларнинг натижаси яққол кўриниб турибди. Ишга кечикиб келиш деярли тугатилди. Кадрлар қўнимсизлиги эса ўтган йилга нисбатан 33 процент камайтирилди.

Андижон машинасозлик заводи коллективи ўнинчи беш йилликда 600 тоннадан зиёд металл, 415 кубометр ёғоч, 48 минг тоннадан ортиқ шартли ёқилғи ва 3 миллион 700 минг киловатт-соатдан зиёд электр қувватини тежади. Партия ташкилоти ҳисобот-сайлов йиғилишида партком секретари В. Тимохин бу катта ютуқни таъкидлади. Шу муддатда ўнлаб ихтиро ва рационализаторлик таклифлари жорий этилиб, натижада 6 миллион сўмлик иқтисодий самара кўрилди. Ишлаб чиқариш илғорларининг ўндан ортиқ қимматли ташаббуси қўллаб-қувватланди. Буларнинг ҳаммаси, деб таъкидлади нотиқ, партия ташкилотининг аниқ ва изчил фаолияти самарасидир.

Уйчи шойи тўқув фабрикаси ишчиси С. Холматов ҳисобот-сайлов йиғилишида сўзга чиқиб, муҳим масалани ўртага қўйди. Дарҳақиқат, корхонадаги кўпгина ускуналар жуда эскириб, уларни алмаштириш вақти аллақачон етган. Лекин бу ишда сусткашликка йўл қўйилмоқда.

— Партия бюроси бу масала билан бевосита шуғулланишини таклиф қиламан, — деди С. Холматов.

— Партия ҳужжатларини алмаштириш жараёнида коммунистлар билан якка тартибдаги суҳбатлашувлар жуда яхши самара берганлиги ҳар биримизнинг ёдимизда, —деди Навоий электрохимия заводи ишчиси В. Мейерович. — Афсуски, ана шу фойдали иш формаси унутиб қўйилди. Якка тартибдаги суҳбатлашувларни мунтазам ўтказиб туриш лозим. Айниқса, партия ташкилоти ҳаёти, сайлаб қўйилган партия органи фаолияти тўғрисида коммунистларнинг коллектив фикри, шаклланаётган ҳисобот-сайловларга тайёргарлик жараёнида шундай суҳбатлашувлар ғоят фойдали бўлур эди.

Ҳонқа районидаги «Қизил аскар» мактабининг ўқитувчиси И. Латипов «Победа» колхози барча шароитларга эга бўлган яхшигина болалар боғчаси қурганлигини гапириб, уни малакали кадрлар билан таъминлашни таклиф қилди. Ана шунда, деб таъкидлади нотиқ, биз ёш авлодни камолотнинг тўғри йўлига муваффақиятли олиб чиқа оламиз. Қувасой цемент комбинатида ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишида партия группасининг ташкилотчиси В. Егоршев сўзга чиқди. У шифер ишлаб чиқарувчи энг янги поток линиясини фойдаланишга топшириш учун сарфланган жуда катта куч-ғайрат ҳақида гапириб, тайёр маҳсулотни реализация қилиш йўлга қўйилмаганлиги, Ўзбекистон ССР Қурилиш материаллари саноати министрлиги бу проблемани ҳал этиш борасида кўрсатаётган эътиборсизликни танқид қилди.

— Ҳисобот даврида партия бюроси касаба союз маҳаллий комитетига раҳбарликни бўшаштириб юборди, — деди Зарафшондаги 24-қурилиш-монтаж бошқармасининг ишчиси В. Гусков.— Маҳаллий комитетнинг эътиборсизлиги туфайли бир қатор ташаббуслар кенг ёйилмай қолди. Социалистик мусобақа ўз вақтида якунланмаётир.

Коммунистларнинг танқидий фикр ва мулоҳазалари ишчанлик билан ҳал этилаётганлиги партия йиғилишлари таъсирчанлигини ва самарадорлигини кескин оширмоқда.

АКТИВ ҲАЁТИЙ ПОЗИЦИЯ

ҚУДРАТИМИЗ МАНБАИ

Коммунист Жамила Каримова Наманган районидаги «Коммунизм» колхозининг 6-бригадасига раҳбарлик қилади. У — колхоз партия комитетининг аъзоси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати. Ишда жонкуярлиги, кўрсатилган ишончни оқлаш учун ташаббускорлиги унга обрў-эътибор келтирмоқда. Қуйида Жамила КАРИМОВАнинг коммунистнинг актив ҳаётий позицияси хусусидаги мулоҳазаларини ўқийсиз.

Партия йиғилиши қизғин тус олиб кетди. Коммунистлар пахта ҳосилдорлигини ошириш, унинг ялпи ҳосилини кескин кўпайтириш резервлари ҳақида фойдали фикрлар билдиришга бошлашди. Ўшанда мен бир нарсани ўйлаб кетдим. Колхозимизда 300 гектар экин майдонини зах босиб, бу ерлардан мўлжалдаги ҳосилни олиш мушкул бўлиб қолмоқда эди. Ана шу майдонда 3 та бригада деҳқончилик қилади. Бу ерлар қўшни «Ленинград» ва Энгельс номли колхозлар билан чегарадош. Қўшни хўжаликларнинг ана шу экин майдонлари анча илгариёқ капитал текисланиб, мелиоратив ҳолати яхшиланган. Текис, йирик бу далаларда техникани ишлатиш анча қулай. Бинобарин, қўшниларимиз йил сайин 40 центнердан ошириб «оқ олтин» етиштирмоқдалар. Бизнинг колхозимиздаги заҳкаш, майда, нотекис карталарда эса ҳосилдорлик 30 центнерга етиб-етмайди.

Тўғри, колхоз правлениеси ва партия комитети ана шу ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш чораларини изламоқдалар. Лекин хўжалигимизнинг бу зарурий эҳтиёжига область ва район сув хўжалиги бошқармалари эътиборсизлик билан қулоқ солмаётирлар. Ерларни капитал текислаш ҳақидаги илтимослар йилдан-йилга пайсалга солинмоқда. Шу тариқа ортиқча йўллар, ариқларни текислаб, карталарни йириклаштириш, суғориш шохобчаларини тартибга солиш, комплекс механизацияга кенг йўл очиш вазифалари ҳал этилмай қолаётир.

Мен ўша йиғилишда ўтириб, ана шу муаммолар хусусида гапириш жоизлигини чуқур ҳис этдим. Менга эътироз ҳам билдиришлари, бу ерларни нега колхознинг ўзи текисламайди, заҳини қочирмайди деб, сўрашлари ҳам мумкин. Шуни айтмоқчиманки, бутун ўнинчи беш йиллик мобайнида колхозимиз ўз кучи билан 40 гектар ерни текислади. Бунга 36 минг сўм маблағ сарфлади. Хўш, мана шундай суръат билан 300 гектар ерни унумдор экин майдонига айлантириш учун қанча муддат кетади? Мени ташвишлантирган, ҳаяжонлантирган нарса масаланинг шу жиҳати эди.

Шу ўринда коммунистнинг актив ҳаётий позициясига тўхталиш жоиз деб ўйлайман. Улуғ доҳиймиз В. И. Лениннинг тасвири туширилган партия билетини қўлга олган ҳар бир киши учун ижтимоий активлик, ишда собитқадамлик, етилган муаммоларни ҳал этишда дадиллик, истиқбол сари боришда ташаббускорлик хатти-ҳаракат мезони бўлмоғи керак. КПСС Устави биздан шуни талаб қилади. Партия аъзосининг Уставда белгилаб қўйилган вазифаларини бажариш коммунист учун олий бурчдир. Ана шундагина биз коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш учун курашга партия аъзосига хос ҳисса қўша оламиз, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш намунасини кўрсатамиз. Бунинг учун биз ҳамма янги, илғор нарсаларнинг ташаббускори бўлиб чиқмоғимиз лозим. Илғор тажрибани, фан-техника ютуқларини қўллаб-қувватлашнинг ўзигина кифоя қилмайди. Балки уларни ишлаб чиқаришга, турмушга жорий этиш учун қизғин иш олиб боришимиз, қатъият кўрсатишимиз даркор.

Партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари якунланмоқда. Бу йиғилишлар коммунистлар учун етукликни, юксак эътиқодликни намоён этишнинг ўзига хос воситасидир. Ишдаги камчилик ва нуқсонларга бефарқ қарамаслик, майда-чуйда нарсаларга ҳафсаласиз бўлмаслик, лоқайд кўринишларга қарши принципиал кураш олиб бориш коммунистни ана шунга даъват этади. Колхозимизнинг автотрактор паркини олайлик. Бу ерда ишлар хўжалик ҳисобига ўтказилган. Бу яхши самара бераётгани ҳозирдаёқ кўзга кўриниб қолди. Механизаторларимиз, шофёрларимизда ишга меҳр-муҳаббат, масъулият туйғуси ошди. Лекин бу техникадан фойдаланиш, унинг ремонтини ташкил этишдаги майда-чуйда нуқсонлар тамоман бартараф этилган деган сўз эмас. Ремонт ишларини бажариш жараёнига хўжалик ҳисоби ҳануз жорий этилмаётир. Натижада ишда пала-партишлик содир бўлаётир. Кўпинча техника бекор туриб қолмоқда. Ёнилғи сарфлашда ҳам исрофгарчилик кўп.

КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми материаллари билан танишар эканман, биз, коммунистлар олдида ҳали жуда катта вазифалар турганлигини чуқур ҳис этдим. Кўпинча биз умумий ютуқлар билан ҳаволаниб юрамиз. Ишдаги камчиликларга кўникиб кетганга ўхшаймиз. Бундай дейишимнинг сабаби бор. Колхозимизнинг баъзи соҳаларида оқсаш содир бўлаётир. Қолоқ участка, масъулиятсиз колхозчи ҳар бир соҳада бор. Сут-товар фермасини олайлик. Бу ерда ҳам қолоқлар йўқ эмас. Шуниси ачинарлики, улар илғорлар ёнида тинчгина ишлаб юришибди. Бунга ҳамма тоқат қилиб келяпти. Мен фақат икки коммунистнинг номини тилга олмоқчиман. Фарида Ўразалиева ҳар бош сигирдан йилига 4500—4600 килограммдан сут соғиб олмоқда. Зубайра Қўшимбетованинг меҳнат кўрсаткичи эса бунинг ярмига тенг. Ўразалиева ҳар бош сигирдан кунига 9—10 килограммга етказиб сут соғиб олаётир. Қўшимбетова соғаётган сут 3—4 килограммдан ошмаётир.

Партия комитетининг мажлисларидан бирида ана шу мисолни айтиб, эътиборни чорвачилик резервларига қаратдим. Афсуски, фермамизда ишга масъулият билан ёндашмаётган, активлик, ташаббускорлик кўрсатмаётган коммунистлар оз эмас. Механик И. Отахонов, зоотехник А. Қаҳҳоров, бошқа баъзи коммунистлар чорвачилик ишлаб чиқаришининг барча жараёнларида меҳнат бир маромда боришини таъминламаётирлар. Ферма партия ташкилоти эса бундай пассивликка хотима бериш, қолоқликни тугатиш чораларини кўрмаётир. Ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишида ишнинг аҳволи коммунистларни жиддий ўйлантириб қўйганлигининг боиси ҳам ана шунда.

Биз катта мақсадларни кўзлаб олға томон бормоқдамиз. КПСС XXVI съездига тайёргарлик ўз ишимизга, коллектив ҳаётидаги ролимизга танқидий назар ташлаб чиқишимизни тақозо этаётир. Бу эса ҳар биримизни актив ҳаётий позицияда туришга, камчиликларни бартараф этиш учун дадил киришишга даъват этаётир. Эришган ва эришаётган ғалабаларимизнинг сири мана шунда. Куч-қудратимизнинг манбаи ана шунда.

Ж. КАРИМОВА,
Наманган районидаги «Коммунизм» колхози партия комитети аъзоси.

МИНБАРДАН АЙТИЛГАН СЎЗЛАР

Партия ҳисобот-сайлов йиғилишлари минбари коммунистнинг маънавий-сиёсий жипслигини, унинг партия ва халқ ишига чексиз садоқатини намоён этиш омили. Қуйида ана шу йиғилишлар минбаридан айтилган мулоҳазаларнинг айримлари билан танишасиз.

Марғилондаги «Атлас» ишлаб чиқариш бирлашмасининг тўқувчиси М. ҚОРАБОЕВ:

— Коммунистик партиянинг ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ва уюшқоқликни кучайтиришдан иборат йўли корхонамизда ҳам меҳнат коллективларини жипслаштириш, план ва мажбуриятларни барвақт бажариш имконини бермоқда. Ўнинчи беш йилликда ишлаб чиқариш ҳажми 67 процент ўсганлиги бунинг далили бўла олади.

Бойсун ипак йигирув фабрикаси тўқувчиси С. ИБРОҲИМОВА:

— Бугунги партия ҳисобот-сайлов йиғилишимизга шуни мамнуният билан маълум қиламанки, мен ушбу йиғилишимиз арафасида икки беш йиллик шахсий топшириғини бажардим. Цехимиз коммунистлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, КПСС съезди шарафига янги, оширилган мажбурият қабул қилишди. Биз йил охиригача беш йиллик топшириғига қўшимча 550 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарамиз. Қўшни цехларда ҳам шу сингари резервларни топиш мумкин. Гап меҳнат коллективлари ўз иш участкаларидаги мавжуд имкониятларни синчиклаб ўрганишларида, уларни ишга солишда қатъият кўрсатишларида.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши техника таъминоти давлат комитети Свердлов район бирлашмасининг слесари Н. ХУДОЙҚУЛОВ:

— Терим техникасини ремонт қилишнинг бизда қўлланилаётган технологияси бугунги кун талабига жавоб бермайди. Андоза-лойиҳа бўйича янги устахона қуришни таклиф қиламан. Бу ремонт сифатини ошириб, ҳар бир машинадан самарали фойдаланиш учун зарур шароит вужудга келтиради.

ЖАНГОВАРЛИКНИ ОШИРИБ

Цехимиз коммунистларининг ҳисобот-сайлов йиғилиши пухта тайёргарлик билан ўтди. Коммунистлар партия группаси фаолиятини чуқур таҳлил қилиб, ишдаги камчиликларни бартараф этишга қаратилган қимматли таклифлар билдиришди. Партия аъзоларига нисбатан талабчанликни кучайтириш, ҳар бир коммунистни партиявий бурчни ва масъулиятни чуқур англаш руҳида тарбиялаш лозимлиги алоҳида таъкидланди. Ана шундагина ишлаб чиқаришда ва коллективнинг ижтимоий ҳаётида коммунистларнинг авангардлиги ошади деб таъкидлашди нотиқлар.

Биз ҳисобот-сайлов йиғилишидаги ана шу таклифлар асосида ишни ташкил этиб, коммунистлар ва коллективнинг барча аъзолари меҳнатда ва ижтимоий ҳаётда актив иштирок этишини таъминламоқдамиз. Бу мақсадда партия йиғилишларидан, якка тартибда ўтказиладиган суҳбатлашувлардан кенг фойдаланмоқдамиз. Социалистик мусобақанинг тарбиявий роли муттасил ошиб бормоқда.

КПСС XXVI съезди шарафига бошланган социалистик мусобақага фаол қўшилиб, цехимиз коллективи ўнинчи беш йиллик топшириғини муддатидан анча илгари адо этди. Қудуқларни синаш ва маҳкамлаш юзасидан план топшириқлари муваффақиятли равишда ортиғи билан адо этилаётир. Меҳнат унумдорлигини мўлжалдагидан 2 процент кўтаришга эришдик. Айниқса С. Романенко, В. Крастелов, С. Алексанян, В. Обидин, Р. Қаҳҳоров, В. Кулимин, В. Корнийчук, Ю. Куманенко сингари ташаббускор коммунистлар социалистик мусобақада фаол иштирок этмоқдалар, смена нормаларини 1,5—2 ҳисса бажармоқдалар.

А. КРИПЕР,
«Ўзбекнефтегазгеология» бирлашмаси қудуқларни синаш ва маҳкамлаш экспедицияси цех партия группасининг ташкилотчиси.

БЕБАҲО БОЙЛИК ПОСБОНЛИГИДА

И. П. ПАВЛОВ НОМЛИ САМАРҚАНД ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА

Бундан роппа-роса ярим аср муқаддам Самарқандда Ўзбекистон давлат медицина институти ташкил этилди. Кўҳна ва ҳамиша навқирон шаҳарда олий медицина ўқув юртини вужудга келтириш, уни оёққа турғазишда совет медицинасининг Н. А. Семашко, М. И. Барсуков, М. Ф. Владимирский каби машҳур арбоблари катта ёрдам бердилар. Дастлабки йили бу илм даргоҳида 160 студент ўқиш бошлади. Ўша кезлари 5 та кафедра очилган бўлиб, учта профессор, тўртта доцент ва 12 та ўқитувчи ишларди.

Институтнинг моддий-техника базаси йил сайин кенгайиб, мустаҳкамланиб борди. Лабораториялар тадқиқотларни илмий жиҳатдан юксак савияда ва комплекс равишда олиб бориш имконини берадиган замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланди. Кейинги йилларнинг ўзида партия ва ҳукуматимизнинг меҳнаткашлар сиҳат-саломатлиги тўғрисида, ўқув ва тарбия жараёнини такомиллаштириш ҳақида, даволаш-профилактика ёрдамини янада кенгайтириш хусусида тинмай қилаётган ғамхўрликлари самараси ўлароқ поликлиникаси ҳам бўлган 750 ўринли кўп профилли клиник касалхона, ўқув корпуси ва 600 ўринли студентлар ётоқхонаси қурилди. Энди спорт комплекси барпо этишга киришилди. Келаси йили морфология корпуси қад кўтаради.

Ўтган вақт мобайнида институт медицина кадрларининг чинакам ўчоғи бўлиб қолди. Олий ўқув юртимиз дипломига эга бўлганлардан бир киши Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, 11 киши республикада хизмат кўрсатган фан арбоби ва 5 киши республика ҳамда тармоқ академияларининг ҳақиқий аъзоси бўлиб етишганлиги билан фахрланиш мумкин.

Ярим аср мобайнида институтимиз Ватанга қарийб 14 минг малакали врачлар етказиб берди. Ҳозир бу ерда даволаш ва педиатрия факультети мавжуд бўлиб, 4660 дан зиёд студент тиб илми сирлари билан ошно бўлмоқда. 500 дан ортиқ профессор-ўқитувчилар уларга таълим бермоқда. Шулардан 38 киши профессор ва фан доктори, 262 нафари фан кандидати бўлиб, ёш олимлардан 60 нафари аспирантура, ҳамда клиник ординатурада ўқимоқда.

Институт тарихи унинг партия ташкилоти фаолияти билан узвий боғлиқдир. Улуғ Ватан уруши йилларида ҳамда урушдан кейинги халқ хўжалигини тиклаш учун кураш йилларининг барча босқичларида коммунистлар олий ўқув юртимиз шуҳратига шуҳрат қўшдилар. Партия ташкилоти сафи ўсиб, мустаҳкамлана борди. Институтнинг барча фаолиятида, жонажон партиямиз XXV съезди тарихий қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги ҳамда малакали мутахассислар тарбиялаб етиштириш ҳақидаги қарорларини муваффақиятли амалга ошириш учун курашда у бош бўлиб, коллективни янгидан-янги ютуқларга руҳлантирмоқда.

Комсомоллар институт партия ташкилотининг ҳамиша содиқ ва ишончли ёрдамчилари бўлиб келишган. Улар Ленин партияси раҳбарлигида студентларни интернационал руҳда тарбиялаш юзасидан жуда катта иш олиб бормоқдалар. Бизда ҳозир 30 дан ортиқ миллат ва элат намояндаларини учратиш мумкин. Институтда «Медик» интернационал дўстлик клуби ташкил этилган. Клуб Иттифоқимиз ва социалистик мамлакатлардаги бир қанча олий ўқув юртларининг студентлари билан алоқа қилиб туради.

Самарқанд медицина институтида 1972 йили ёш олимлар кенгаши ташкил этилди. Ҳозир унинг аъзоларидан 132 киши марказий илмий-тадқиқот лабораторияси ходимлари ҳамда кафедра ўқитувчилари бўлиб, 36 нафари клиник ординатор, 23 киши аспирант ва 9 таси тадқиқотчи стажёрдир. Институт олимлари кўпгина муҳим проблемалар устида иш олиб бормоқдалар. Бу проблемаларнинг аксарияти халқ хўжалиги планларига киритилган.

Медицина институтлари бошқа олий ўқув юртларидан фарқли ўлароқ уч йўналишда — ўқув, илмий-тадқиқотлардан ташқари даволаш жабҳасида ҳам жуда катта иш олиб боради. Кўпгина таклиф ва илмий ечимлар соғлиқни сақлашда амалиётга жорий этилмоқда. Ортопедик беморларда ички бўғинга кислород киритиш, ревматизм хореясида игна билан даволаш, зиққи нафасда гистоглобин, сурункали тонзилитни даволашда антисептик бальзам ва куйган аъзоларни даволашда мумиё ҳамда легохилус, шунингдек токсик пневмания билан оғриган болаларни гепарин билан даволаш ва бошқа янги методлар шифокорлар томонидан яхши қарши олинди ҳамда амалиётда қўлланилмоқда. Институтда диагностика ва профилактика ишларида, лабораторияларда олиб бориладиган тадқиқотларда янги методлар ишлаб чиқилди. Бир қанча прибор ҳамда аппаратлар яратилди.

Илмий-тадқиқотларни узоқ йилларга мўлжаллаб планлаштириш, шунингдек, фан ютуқларини соғлиқни сақлаш ишларида амалиётга жорий этишга катта аҳамият берилмоқда. Илмий-тадқиқотларнинг бир неча йирик проблемалар теварагига марказлаштирилиши уларни кенг кўламда ва комплекс ҳал этиш имконини бермоқда.

Бурноғи йили илмий-тадқиқот ишларини планлаштириш ва мувофиқлаштиришни янада яхшилаш, тадқиқотларда такрорийликни бартараф этиш мақсадида марказий проблема комиссияси тузилди.

Илмий-тадқиқот ишларига олимлар билан бирга студентлар ҳам кенг жалб этилмоқда. Институтда 1942 йили студентлар илмий жамияти ташкил этилган бўлиб, ҳозир 1600 студент унга аъзо. Бу жамият ўтган йиллар мобайнида кўплаб илмий конференциялар ўтказди.

Москва, Вильнюс, Душанба, Ленинград, Тошкент, Фрунзе ва бошқа шаҳарлардаги медицина институтлари билан ижодий алоқаларимиз йил сайин мустаҳкамланиб бормоқда. Бундай мулоқот студентлар ўртасида ҳам бўлиб, ажойиб самара бераётир.

Жаҳонда ҳеч бир мамлакатда меҳнат аҳли тўғрисида, унинг сиҳат-саломатлиги ҳақида бунчалик қайғурилмайди, соғлиқни сақлашни ривожлантиришга, бунчалик кўп маблағ ажратилмайди. КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съездини муносиб кутиб олишга ҳаракат қилаётган коллективимизни бу ҳол янгидан-янги ғалабаларга ундайди.

Ў. ВАҲОБОВА,
И. П. Павлов номидаги Самарқанд давлат медицина институти ректори, медицина фанлари доктори, профессор.

Меҳнатсевар олтин қўллар

ДУГОНАЛАР

ОЧЕРК

Ольга РАҲМОНОВА

Фусункор кеча. Чўл осмони юлдузлар билан безанган. Узоқларда чироқлар милтиллайди. Мотор овози қулоққа чалинади. Ўғил буви ҳовлига чиққанида ташқаридан дарвоза олди ёруғлашди. Оқ рангли «Жигули» машинаси келиб тўхтади. Ундан тилларанг сочларя бошига чамбарак қилиб боғланган, оқ сариқдан келган қиз тушди.

— Вой бўйларингга қоқиндиқ, Ольгажон. Кел, набирагинам. Қани, уйга кир.

— Ҳали ухламадингизми, — деди бувисини маҳкам қучаркан Ольга.

— Хаёлимда кимдир келаётгандай туюлди. Сен экансан. Ўзингни бирам соғиндимки...

—Мен ҳам, бувижон.

— Биламан, ишларинг кўп. Кеча пахта терувдиларинг, бугун эса шудгор. Ҳар қалай бекорчи эмассан. Ҳа, тунов куни телевизорда кўрдим сени. Диктор Ольга Раҳмонова деди. Ўзимизни Ольгами, дея амакингдан сўрадим. Бўлмасачи, деди хурсанд бўлиб. Бирам севиндим, бирам фахрландим. Ишқилиб, ота-онанг ҳузурингни кўрсинда, болам.

— Раҳмат, бувижон, раҳмат.

— Бироз қорайибсан. Чўл ҳавоси яхши. Иссиқ, меҳнат қилса пешонадан тер чиқади. Куни кеча отанг келган эди. У билан сен ҳақингда гаплашиб, хурсандлигимни айтдим. Отанг бечора хиёл қувониб, бош силкиб қўйди. Баротни боши тошдан бўлсин деб, кечакундуз дуо қиламан. Мен-ку қаридим. Ишқилиб, ота-онанг соғ бўлсин. Улар озмунча қийинчилик кўришганми...

Ўғил буви ўйга толди. Ўша аянчли кунларни эслади:

— Уруш бошланган йили. Биз ўшанда Душанбада яшардик. Отанг, яъни ўртанча ўғлим Барот кўнгилли бўлиб, урушга кетди. Икки фарзанд билан қолдим. Сал кун ўтмай, отангдан хат келди. У 3-Украина фронтида жангга кирибди. Харьков остонасида гитлерчилар билан бўлган жангда чап қўлига ўқ тегиб, қаттиқ яраланибди ҳам.

Кейинроқ эшитдим. У госпиталга тушган экан. Даволанаётган пайти унга Юра исмли ҳамшира қиз бирам меҳрибонлик кўрсатибдики, отанг ўша қизнинг ёрдами билан тезда тузалиб, яна фронтга қайтибди. Токи фашизм устидан ғалаба қозонилган кунларгача Совет Армияси сафида хизмат қилибди. Сўнгра Барот ўша ҳамшира қизни излаб, Горький областининг Шатли станциясига борган. Лекин, у қиз аллақачон турмушга чиққан экан. Очарчилик. Бир бурда нон топиш ҳам амри-маҳол. Барот бироз пул орттириш важидан Юраларникида яшаб, ҳар хил ишларни қилиб юраберибди. Шунда қорачадан келган, норғулгина ўзбек жангчи йигити Юранинг синглиси Таняга ёқиб қолади. Икки ёш яқиндан танишади. Хуллас, Барот билан Таня севишиб, турмуш қурдилар. Хуллас, ота-онангнинг турмуш-тақдирлари, ҳаётга дастлабки қадамлари ана шундан бошланганди.

Болам, эзмалик дема. Қарилик қурсин, сендан хурсанд бўлиб, бир ўтган кунларни эслагим келди-да. Очиғини айтганда, онанг Танядан беҳад миннатдорман. Доим келиб хабар олиб туради. Уйларингга борсам, сендан олдин бағрига босади.

Мана, Қорахўжа қишлоғига келганимизга ҳам салкам ўттиз йил бўлибди. Биринчи кундан бери отанг молбоқар. Онанг эса сигир соғувчи бўлиб ишлаб келишаётир. Меҳнатда гап кўп, набирам. Мана, сен меҳнат туфайли қишлоқдагина эмас, районда обрў топдинг. Мактабни битириб, ҳунар-техника билим юртида ўқидинг. Ёш бошинг билан механизатор бўлдинг. Тракторчиликка ўқиётганингда кўча-кўйда кўриб қолган баъзи кимсалар менга таъна қилгандай, бўлмағур гапларни айтишарди. «Ўша набирангиз механизатор бўлмоқчи эмиш. Ҳар ким кўрпасига қараб оёқ узатмайдими? Ота-онасига ўхшаб подачилигини қилса бўлаверарди. Механизатор бўлиш осонми?» дейишганди. Дунёда яхши одамлар ҳам кўпда, ўшалар менга тасалли берди. Хафа бўлманг, ҳаммаси бекор гап, набирангизнинг келажаги порлоқ, у, албатта, турсунойчи бўлади дейишарди. Бу сўзларни эшитиб кўнглим тоғдай кўтарилар, севинчим бир дунё бўларди. Рост бўлиб чиқди. Энди кўришсин, кўролмаганлар. Кимсан, Барот подачининг ўртанча фарзанди, Таня Николаевнанинг қизи, машҳур механизатор Ольга Раҳмонова.

...Ольга кексаликдан пешоналарини ажин босган бувисининг у ҳақда тўлиб-тошиб гапираётганлигидан ўз-ўзича завқланар, кампирнинг илиқ сўзларини тинглар экан, механизаторлик касбини бекорга танламаганлиги, дала ишларига меҳр қўйиб, чакки қилмаганлигини хаёлидан ўтказди.

14 ёшида Ленин комсомоли сафига ўтган Ольга жамоат ишларида актив қатнашар, мактабдан қайтгач, шоша-пиша дарсини тайёрлаб, далага чопар ва уйга жуда кеч қайтар эди.

Бир куни Таня Николаевна қизини койиб берди.

— Мен сени далада туғмаганман-ку, ҳа демаса ётиб ҳам қоласан.

Шунда Барот ака қизининг ёнини олди:

— Боланинг кўнглини ишдан совутма. Ёшликда меҳнатга бўйин қўйса, хор бўлмайди.

— Меҳнат қилишига қарши эмасман, — деди Таня Николаевна. — Аммо, бирор касбни маҳкам ушлаш керак. Кейин югурса майли.

— Механизатор бўлмоқчиман, — деди қатъий қилиб Ольга.

Шунда ота-она бир-бирларига маъноли қараб, жилмайиб қўйишди.

Ольга механизаторлик курсида ўқиб юрган кезлари Қоратепа қишлоғилик истараси иссиқ бир қиз билан учрашди. У Турсуной Усмонова дея ўзини таништирди. Тиришқоқлиги, оғир ва вазминлиги билан бир-бирига ўхшаб кетарди.

Турсуной ҳам отадан, ҳам онадан 4 ёшида етим қолди. Яхшиямки, пешонасида бувижони бор экан. Очил буви қизидан қолган ёлғизгина ёдгорини ота-она бўлиб бағрига босиб ухлатди. Опичлаб, бўйнига миндириб овутди, ўйнатди. Ҳали 7 ёшга тўлмаган қизчанинг зийраклиги ва тиришқоқлиги бувида катта ҳавас уйғотди. Набирасини мактабга олиб бориб қўйди.

Йиллар, қанча-қанча қорли қишлар, гўзал фасли баҳорлар ўтиб кетди. Турсуной вояга етди. Каникул кунларида далага чиқиб ишлади. Кетмон билан ер чопар, ғўзага сув тарарди. Ана ўша кунларда кетмон билан чопиқ қилиш, қўлда пахта териш нақадар оғирлигини ҳис этиб, келажакда механик-ҳайдовчи бўлишга қарор қилганди. Бу йўлда астойдил олға интилди.

Остона хатлаб кўчага чиқмаган ёлғизгина набирасини механизаторликка ўқитишга дастлаб Очил бувининг райи йўқ эди. Бир айтди, икки айтди, Турсуной кўнмади. Сўзида туриб олди. Ўқиди, ниҳоят, орзуси ушалиб, машинани бошқаришни ўрганди.

Биринчи йили илк синов. Аммо, пахтазорда «зангори кема»ни бошқариш Турсунойнинг ўзига ҳам оғирдек туюлди. Машина ҳам худди ўчакишгандай инжиқлик қилар, гоҳ у, гоҳ бу аппарати ишламай қолар, шпинделларига тез-тез пахта тиқиларди. Нима қилсин, машинани ташлаб қочсинми? Йўқ, бундай бўлиши мумкин эмас! Шунда тоғаси, тажрибали механизатор Эломон Усмонов жонига ора кирди. Турсунойнинг билмаганларини ўргатди. Машинанинг ҳар бир детали-ю унинг бажарадиган вазифаси билан батафсил таништирди. Турсуной ўша йили оз ҳам эмас, кўп ҳам эмас — 150 тонна пахта терди. Кейинги йиллари эса тонналага тонналар қўшилиб борди.

Ольга ана шу қоратепалик қиз Турсуной билан тенгдош. Иккаласи ҳам 20 баҳорни қаршилашган. Улар дугона, мусобақадош тутинишиб янгилишмаган эканлар. Ўзаро ҳамкор ва ҳамдам. Тўғри, биринчи йили Ольга Раҳмонова ҳам озроқ пахта терган эди. Кейинги йиллари 250—300 тоннадан «оқ олтин»ни «Ўзбекистон» агрегати бункеридан тўкишди. Дугоналар баҳси ҳаммани қизиқтириб қолди.

Турсунойчи қизлар довруғи достон бўлди. Халқ Ольга Раҳмоновани область Советига, Турсуной Усмонованн эса район Советига депутат қилиб сайлади. Катта ишонч ва ҳурмат капитан қизлар ғайратини янада оширди, янги марраларга руҳлантирди.

Ўтган йили механизатор Турсуной зарбдор бригада тузиб, маҳаллий ўғит тўплаш ташаббусини бошлади. Бу ибратли ҳаракатни район партия комитети қўллаб-қувватлади. Ўнлаб маҳаллий ўғит тўплаш зарбдор бригадалари тузилди. Улар бир неча минглаб тонна маҳаллий ўғит жамғариб, ғўзага бердилар. Экин барқ уриб ривожланди, ҳосил мўл бўлди.

Совхоз партия комитети бу йил эрта кўкламда меҳнатда илғор, ташаббускор механизатор қизларни партия сафига ўтказишга қарор қилди.

Район партия комитетининг бюро йиғилишида кандидатликка ўтаётган қизларга шундай савол берилди: «Бу йил қанча пахта терасиз?» Шунда қатъийлик билан Турсуной машинада 350 тонна, Ольга эса, 400 тонна «оқ олтин» тераман, деди. Ёш коммунистларнинг бундай дадиллиги, аҳди райком бюро аъзоларини хурсанд қилди.

Улар аҳдга вафо қилиш йўлида мардонавор тер тўкиб ишладилар. Пахта пайкалларига

Турсуной УСМОНОВА

тўрт қаторли «Ўзбекистон» агрегатлари олиб кирилди. Аввалига қизлар кунига 6—7 тоннадан пахта теришди. Сўнгра ингичка толали пахта етиштирилган пайкалга ўтишди. Улар эринмай агрегат шпинделларини ипак пахтани теришга мослаб қайта ўрнатдилар. Ўша кунлари далаларда 60 га яқин машина ишлади. Бироқ, қизлар шер йигитлардек кечакундуз тиним билмай меҳнат қилиб, бошқалардан алоҳида ажралиб туришди. Бир неча бор мусобақа ғолиби бўлишди. Турсунойчилар машинада дур терган коллективлар — Бухор Ўролов, Пинна Шоназаров, Ҳамро Холдоров, Хушназар Майдонов, Хидир Пиримов, Хонқул Боболовлар бошлиқ бригадалар бу йил йиллик пахта тайёрлаш план ва мажбуриятларини қисқа вақтда бажардилар. Албатта, бунда машинада 425 тонна пахта терган Ольга Раҳмонова ва 350 тоннадан зиёд пахта терган Турсуной Усмонованинг муносиб улушлари бор.

* * *

Буви ва набира алламаҳалгача суҳбатлашишди. Ольга соатига қараб, безовталанди.

— Бувижон, рухсат берсангиз, уйга қайтсам, — деди у.

— Соат 12 бўляпти, бир пас ухлаб, шу ерда дамингни ол, кеч бўлди, энди қаерга ҳам борардинг, — деди Ўғил буви набирасига меҳрибонлик билан тикилиб. Сўнгра бир нарса эсига тушгандай гапида давом этди. — Дарвоқе, бир куни келган дугонанг борку, қорамағиз, бодом қовоқ, қўнғир сочлари белига тушган қиз, соғ-омонми? Ўзиям қарчиғайдай, барно, гапда чечан қиз экан.

— Соғ-омон, бувижон. Ерни шудгорлаб бўлайлик, албатта, сизнинг олдингизга ўша дугонамани олиб келаман. — Сиз айтгандек, дугонам Турсуной ишда ҳам чечан қиз-да.

Ольга бувиси билан хайрлашиб, мукофотга олган «Жигули» машинасига ўтирди-да, стартерни босди. Ўғил буви набираси ортидан узоқ тикилиб қолди.

Ольга ҳозир уйига боради, эртага районда бўладиган катта йиғинда сўзга чиқиши керак. Шунга тайёрланади. Кейин далага, севимли техникаси ёнига... Ерни шудгор қилади. Сўзини нима билан бошлаб, нима билан тугатсин? Тўғри, Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Партия XX съезди» совхози давлатга 8,5 минг тонна пахта топшириб, йиллик планни ошириб бажарди. Шунинг 5700 тоннаси «зангори кема»лар бункеридан тўкилди. Лекин, бу етарлими? Албатта, йўқ. Қанчадан-қанчалаб резервлар-чи...

Одамлар илгари эрта тонгдан шомгача тиним билмай 120 кун чаноққа эгилиб салом беришарди. Энди атиги бир ой кифоя қиляпти. Агар районда машиналар кўпайтирилса, улар тўла қувват билан ишласа, етиштирилган пахтани бир ойдан ҳам қисқа муддатда йиғиб-териб олиш мумкин. Балки, шулар ҳақида гапирар. Ёки, совхозда кўп майдонларни шўр босиб кетган. Оқибатда айрим бригадаларда пахта ҳосилдорлиги йил сайин камайиб боряпти. Ернинг шўрини ювишга алоҳида эътибор бериш керак. Ана шу ҳақда тўхталса ҳам бўладику. Ҳа, Ольга ана шулар тўғрисида сўзлайди.

У илгари хотин-қиз механизаторлар ва уларнинг сафини кенгайтириш ҳақида гап очганда совхоз раҳбарларидан бири киноя қилганди.

— Қани, сиздек ўтюраклардан юз нафари бўлса...

— Юз нафарини бирдан топиш қийин. Аммо, биз шунга интилишимиз керак, — деганди у.

Ульянов районидаги «Партия XX съезди» совхози механизаторлари — Ольга Раҳмонова ва Турсуной Усмоновалар сўзида қатъий ва иродаси мустаҳкам қизлардан ҳисобланишади. Янгилик ва ташаббусга тўғаноқ бўлувчилар учраса, сира ҳам бўш келишмайди. Улар ҳақида ульяновликлар фикрини эшитсангиз эди... Район партия комитетининг биринчи секретари Абди Умиров «баъзи одамлар икки оғиз мақталса, босар-тусарини билмай қолади, лекин, бизнинг қизларда бунақа «одат» йўқ, иккаласи ҳам оғир-вазмин, камтар, жасоратли қизлар», дейди ифтихор билан.

Муса КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЯНГИЛИКЛАР, ХУШХАБАРЛАР

КЕЛГУСИ ЙИЛ ҲОСИЛИ УЧУН

Қизилқум жанубидаги Шўркўл сунъий сув омбори шу беш йилликда барпо этилди. Бу обиҳаёт манбаи бултур Бухоро воҳасидаги бир неча ўн минг гектар майдонга сув берди. Бу кўл яна келгуси йил ҳосили учун хизматга шай бўлиб турибди. Бу ерда бир юз ўттиз миллион кубометр сув ғамлаб қўйилди.

Бухоро области гидроқурувчилари чўлларда барпо этган каналлар системаси орқали Шўркўлга Амударё суви етиб келди. Бу эса даштдаги ана шу ҳовузни чучук сув сақлайдиган катта омборга айлантиришга ёрдам берди.

Республиканинг бошқа зоналаридаги сунъий денгизлар ҳам сувга тўлдирилмоқда. Ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йили ҳосили учун республикадаги 18 та асосий сув омборида 6,2 миллиард кубометр сув тўплаш мўлжаллаб қўйилди. Фарғона водийсидаги, Қарши ва Жиззах даштларидаги сунъий кўлларнинг сув сиғдириш ҳажми ўтган мавсумдагига нисбатан анча кўпайтирилади.

ЎҒИТ КЎПАЯДИ

Навоий электрохимия заводида фтурметерон олишга мўлжалланган янги установка муваффақиятли синаб кўрилди. Бу маҳсулот заводнинг асосий маҳсулоти бўлган юксак самарали гербицид — которанни янада тежамли усулда ишлаб чиқариш имкониятини беради. Бу ерда барпо этилган мукаммал технология меҳнат шароитини анча яхшилайди, иш унумдорлигини оширади.

Корхонадаги янги аппаратлар қатор коллективларнинг ҳамкорлиги натижасида амалга оширилди. Корхона инженерлари, Москва химия технология институти ҳамда «Окпроммонтаж»га қарашли Навоий тресги инженер-техник ходимлари алоҳида намуна кўрсатдилар. Янги установка участкасида барча жараёнлар автомат тарзда бошқарилади.

Навоий электрохимия заводининг коллективи келгусида республика пахтакорларига гербицид етказиб беришни анча кўпайтиради.

Установка ишга туширилган кундан бери коллектив далаларга 500 тоннадан ортиқ которан етказиб берди. Бу модда ғўзадан ташқари барча бегона ўтларни йўқотиб, пахта ҳосилдорлигини 2—3 центнер оширади.

ЯНГИ ҚУРИЛИШЛАРГА

Республиканинг қишлоқ қурилиши саноати сафига янги йирик корхона қўшилди. Қарши шаҳрида йирик панелли уйсозлик заводи қуриб битказилди. 4 та технологик пролётларга бир йилда 330 минг квадрат метрдан кўпроқ уй-жой деталларини ишлаб чиқариш имконини берадиган ярим автомат машина ва ускуналар ўрнатилган. Янги завод республиканинг қўриқ массивларини комплекс ўзлаштириш программасига мувофиқ барпо этилди. Бу программа асосида ҳозирги беш йилликда Жиззах ва Урганчда темирбетон буюмлари ишлаб чиқарадиган корхоналарни ишга туширишга тайёргарлик кўрилмоқда.

БОСИЛМАГАН ХАТЛАР ИЗИДАН

ҚУРИЛИШДА БУРИЛИШ

«Жданов номли совхоздаги насос станцияси қурилиши номаълум сабабларга кўра чўзиб юборилаётир...» (Ургутлик газетхон А. ОЧИЛОВ хатидан).

САМАРҚАНД ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ: хатда кўрсатилган фактлар текширишда тасдиқланди. Текшириш натижалари Ургут район ижроия комитетида тегишли шахслар, мутахассислар иштирокида муҳокама қилинди. Насос станцияси қурилишини олиб бораётган «Самводстрой» тресги ва 3-механизациялашган кўчма колоннанинг айрим раҳбарлари ишни пайсалга солганликлари учун жазоландилар. Ҳозирги пайтда насос станцияси қурилишини поёнига етказиш учун ишлар жадал суръатларда олиб борилмоқда. Қурилиш объекти қатъий назорат остига олинди.

МАГАЗИН ИШГА ТУШИРИЛДИ

Қамаши районидан редакцияга хат йўллаган Ш. Ҳакимов Фрунзе номли совхознинг Янгиқишлоқ қишлоғида жойлашган магазин биноси авария ҳолатида эканлиги, янги магазин қурилиши эса чўзиб юборилаётгани ҳақида маълум қилган эди. Ана шу хат юзасидан қуйидаги ташкилотдан жавоб олинди.

ҚАМАШИ РАЙОН СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ: газетхон эътирози тўғри. Хат Кўкбулоқ ишчилар кооперацияси ходимларининг кенгайтирилган йиғилишида кўриб чиқилди ва магазин биносини фойдаланишга топшириш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқилди. Ҳозирги пайтда магазин қишлоқ меҳнаткашларига хизмат кўрсатмоқда.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ЯКП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

ТОКИО, 19 ноябрь. (ТАСС). Бу ерда ЯКП штаб квартирасининг биносида Япония Коммунистик партияси Марказий Комитетининг навбатдаги 5 пленуми очилди.

«Акахата» газетасининг хабар қилишича, пленумда ЯКП Марказий Комитети Президиумининг партия ўқуви соҳасида партиянинг навбатдаги вазифалари, партия матбуот органларига обуначилар сонини кўпайтириш, шунингдек партия сафларини кенгайтириш тўғрисидаги доклади муҳокама қилинади. Пленум сайлов олди курашининг йўли ҳамда бошқа масалаларни ҳам муҳокама этади.

Пленумда ЯКП Марказий Комитети Президиумининг Раиси Кэндзи Миямото кириш нутқи сўзлаб, ЯКП Марказий Комитети Президиуми номидан халқаро ва ички вазиятга баҳо берди.

ЯКП Марказий Комитети 4 пленумидан кейин партиянинг навбатдаги вазифалари тўғрисида пленумда ЯКП Марказий Комитети Президиуми номидан ЯКП Марказий Комитети секретариатининг Раиси Тэцудзо Фува доклад қилди.

ТИНЧЛИК ВА ОСОЙИШТАЛИККА ХАВФ ТУҒИЛДИ

ГАВАНА, 19 ноябрь. (ТАСС). Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг органи «Гранма» газетаси ёзади: Пекиннинг экспансиячилик сиёсати жануби-шарқий Осиёда тинчлик ва осойишталикка хавф туғдириб, бу регионда халқаро кескинликни кучайтириш манбаи бўлиб қолмоқда.

Пекин гегемончилари энг реакцион кучлар билан иттифоқ бўлиб, Ҳинди-Хитой мамлакатларида янги ҳаётни барпо этиш жараёнига ҳалақит бериш учун ҳар қандай йўллар билан уринмоқдалар. Улар БМТ минбаридан фойдаланиб, «Кампучия масаласи» деб аталган масалани муҳокама қилишни тиқиштирдилар. Бундан мақсад — халққа қарши бўлган ва ағдариб ташланган Пол Пот режимининг БМТда қонунга хилоф равишда эгаллаб турган ўрнини сақлаб қолишдир.

Пекин Вьетнамга, Лаос ва Кампучияга қарши қўпорувчилик ишларини давом эттирмоқда. Хитой ҳукмрон доираларининг айби билан Вьетнам-Хитой чегарасидаги вазият кескинлигича қолмоқда. Хитой Таиландга сиёсий тазйиқ ўтказиб, халқ Кампучиясига қарши иғвогарлик қилиш учун бу мамлакатнинг территориясидан фойдаланмоқда. Пол Пот босқинчилари Пекиннинг қўллаб-қувватлаши билан шу пайтгача Таиланд территориясидан Кампучиянинг аҳоли пунктларига ҳужум қилиб келмоқдалар.

Пекин муносабатларни нормаллаштириш тўғрисида ВСР билан олиб борилган музокараларни бир томонлама узиб қўйди ва музокараларнинг янги даврасини бошлашдан бўйин товламоқда. Айни вақтда Хитой Вьетнамга қарши ҳарбий иғвогарликни давом эттириб, ҳарбий қисмларни чегара яқинига келтирмоқда ва яна агрессия бошлаш билан таҳдид қилмоқда.

Хитой Вьетнамга, Лаос ва Кампучияга таъна қилиб, бу мамлакатларнинг суверенитетини бузмоқда. Беқарор вазиятни вужудга келтириш учун бу мамлакатларнинг территориясига жосуслар ва диверсантлар юборилмоқда. Пекин Таиланд билан АСЕАНга аъзо бўлган бошқа мамлакатларга тилёғламалик қилиб, Ҳинди-Хитой мамлакатлари билан АСЕАНга аъзо бўлган давлатлар ўртасида адоват ва душманлик уруғини сочишга интилмоқда. Пекин ҳукмрон доираларининг сиёсати жануби-шарқий Осиёда тинчлик ва барқарорлик ишига путур етказаётганлиги тамомила аёндир. Бу сиёсатдан кузатилган асосий мақсад — ўзининг экспансиячилик ва гегемончилик ниятларини рўёбга чиқариш учун Ҳинди-Хитой ярим оролидаги вазиятни кескинлаштиришдир, деб таъкидлайди «Гранма» газетаси.

Қаттиқ жанглар давом этмоқда

БАҒДОД, 19 ноябрь. (ТАСС). Сусенгерд ва Ободон шаҳарлари районида Ироқ ва Эрон қуролли кучлари ўртасида қаттиқ жанглар давом этмоқда. Ироқ бош ҳарбий қўмондонлигининг ахборотида айтилишича, Ироқ қўшинлари Сусенгерд атрофида Эроннинг аскарлари ва техникасига анча шикаст етказганлар. Ироқ томони, дейилади ахборотда, Ободон районида Эрон қўшинларининг қарши ҳужумларини муваффақиятли даф қилиб, асосий коммуникацияларни ўз назоратида ушлаб турибди. Ироқ ҳарбий ҳаво кучлари Амробод атрофида ва танк ва транспорт воситалари тўпланган районга ҳужум қилдилар. Қурбонлар бор. Форс кўрфазида Эроннинг уч ҳарбий кемаси чўктириб юборилди.

ТЕҲРОН, 19 ноябрь. (ТАСС). Эрон қуролли кучларининг бирлашган штаби хабар беради: кеча Эрон-Ироқ фронтида муҳим ўзгаришлар бўлмади. Барча участкаларда тўп отишмаси давом этди. Эрон қўшинлари бир қанча жойда армия авиациясининг вертолётларидан, шунингдек махсус қўшин бўлинмаларидан фойдаланиб, қарши ҳужумга ўтдилар.

«ШАРМАНДАЛАРЧА БАРБОД БЎЛДИ»

ВАШИНГТОН, 19 ноябрь. (ТАСС). АҚШ конгрессининг сенати Америка донини Совет Иттифоқига сотишни тақиқлаш тўғрисида Картер маъмурияти қабул қилган қарорни бекор қилиш учун овоз берди. Сенат давлат департаменти, юстиция ва савдо министрликлари эҳтиёжларига маблағ ажратиш тўғрисидаги қонун лойиҳасини 51 овоз билан тасдиқлади. 35 сенатор унга қарши овоз берди. Мазкур қонун лойиҳасида федерал маблағларни дон сотиш тақиқланган ана шу қарорни амалга оширишга сарфлашни ман этадиган тузатиш бор.

Конгресс юқори палатасининг АҚШда, хусусан фермерлар доиралари ўртасида кенг тарқалган кайфиятларни акс эттирувчи қарори Вашингтон маъмуриятининг калтабин сиёсати беобрў эканлигини кўрсатувчи яна бир далилдир. Маблағлар тўғрисидаги қонун лойиҳасига тузатиш киритган сенатор Л. Пресслер таъкидлаганидек, дон сотиш тақиқланганлиги сабабли Америка фермерлари юз миллионлаб доллар зарар кўрди. Сенатор Р. Доул ҳукуматнинг дон сотиш соҳасидаги сиёсатини «фалокат» деб атади.

Америка қишлоқ хўжалик бизнесининг таниқли вакили, фермерлар миллий иттифоқининг раиси А. Грант Сакраменто (Калифорния штати)да ўтказилган матбуот конференциясида бундай деди: Ж. Картер ҳукумати Совет ҳукуматига дон етказиб беришни тақиқлаб қўйганлиги «шармандаларча барбод бўлди».

АМЕРИКА—МИСР МАШҚЛАРИ

ДАМАШҚ. (ТАСС). Миср территориясида «Брайт стар» («Ёруғ юлдуз») деган шартли ном билан Америка-Миср қўшма машқлари бошланди. Бу машқлар 25 ноябргача давом этади. Машқларда Америка томонидан чамаси 2000 кишилик ҳаво-десант қисмлари, 40 та вертолёт, фронт орқасини таъминлаш бўлинмалари иштирок этмоқда. Америка қўмондонлигининг баёнотларидан маълум бўлишича, машқларни ўтказишдан кузатилган мақсад АҚШнинг ўз қўшинларини Яқин Шарқ районига тез келтира олиш ва улардан саҳро жойларда, яъни Форс кўрфази зонасига жуда яқин шароитларда фойдаланиш қобилиятини текширишдан иборат. Жумладан, ўт очиб мадад берувчи вертолётлардан фойдаланиш вазифаларини бажариш машқ қилиб кўрилмоқда.

УМУММИЛЛИЙ НОРОЗИЛИК КАМПАНИЯСИ

ОТТАВА, 20 ноябрь. (ТАСС). Канададаги «Хотин-қизлар нарх-навонинг ошишига қарши» деган жамоат ташкилоти қимматчилик ва пулнинг қадрсизланиши доимо ошиб боришига қарши умуммиллий норозилик кампанияси бошланганини эълон қилди.

Расмий маълумотларда айтилишича, ҳозир пулнинг қадрсизланиш суръати йилига 11 процентга етмоқда, Канаданинг йирик шаҳарларида озиқ-овқат маҳсулотларининг нархлари эса ўтган йилга нисбатан 15,1 процент кўтарилди. Хотин-қизлар ташкилотининг Торонтода эълон қилинган баёнотида озиқ-овқат маҳсулотларининг нархи ошишини тўхтатиш, корпорацияларнинг даромадларини чеклаш ва пул қадрсизланишининг энг катта сабаби бўлган ҳарбий харажатларни қисқартиришни талаб қилиб Канада бош министри П. Трюдо номига оммавий равишда талабнома юборишга даъват этилган.

ИНСОН САЛОМАТЛИГИ ЙЎЛИДА

Инсон тўғрисида ғамхўрлик қилиш Совет давлати олдида турган социал вазифаларнинг энг муҳимидир. Медицина ва соғлиқни сақлаш Совет ҳокимияти йилларида халқ хўжалигининг йирик тармоғига айланди. У ўзининг жуда катта моддий базасига эга бўлиб, бу соҳада олти миллиондан ортиқ киши хизмат қилмоқда. Медицина энг муҳим проблемаларни ҳал этишга қўшган жуда катта ҳиссаси туфайли янада равнақ топмоқда. 19 ноябрь куни Москвада СССР Фанлар академияси умумий йиғилиши билан Медицина фанлари академияси умумий йиғилишининг қўшма сессияси очилди. Сессияда фундаментал фанлар ва медицинанинг ўзаро алоқаси муҳокама қилинмоқда.

Президиумда машҳур олимлар, таниқли клиницистлар, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари ўтиришибди.

СССР Фанлар академиясининг президенти академик А. П. Александров тўплангалар ҳузурида нутқ сўзлади. Бугун биз, деди у, медицина ва соғлиқни сақлашнинг амалий жиҳатларини ривожлантиришда фундаментал тадқиқотлардан қандай қилиб тез ва самарали фойдаланиш йўлларини ҳал этиш учун бу ерга тўпландик. Президент ҳар иккала академия ва тегишли министрликлар илмий коллективларининг куч-ғайратларини бирлаштирувчи биргаликдаги иш программасини тузиш зарурлигини айтди. Бу программа ўн биринчи беш йилликка мўлжалланади. Медицинанинг кўпгина муваффақиятлари, деди олим, биология, химия, физиология ва бошқа фундаментал илмий йўналишлар билан боғлиқ. СССР Фанлар академиясининг муассасаларида янги истиқболли ечимлар юзага келдики, улардан медицина практикасида муваффақият билан фойдаланиш мумкин. Улар орасида доривор бирикмаларнинг йўналтирилган синтези, криоген ва лазер хирургиясининг муваффақиятлари, физиологик актив бирикмалар ва вакциналар, жумладан, гриппга қарши вакциналар топилганлигини айтиб ўтиш мумкин.

Айни вақтда шуни эътироф қилиш керакки, деди А. П. Александров, мамлакатнинг бутун тадқиқот потенциалидан фойдаланмасак, юрак-қон томир ва онкология касалликлари каби касалликларга қарши курашда, диагностика ва терапиянинг янги воситаларини вужудга келтиришда жиддий силжишга эришолмаймиз. Бу соҳада мамлакатнинг бутун тадқиқот потенциалидан фойдаланиш инсон саломатлиги учун курашни сифат жиҳатидан янги даражага кўтариш имконини беради. Бу ғоят муҳим соҳада академиялараро ҳамкорликнинг янги ташкилий формалари қарор топганлиги совет олимлари КПСС XXVI съезди арафасида амалга ошираётган муҳим қадамдир.

СССР соғлиқни сақлаш министри академик Б. В. Петровский «Совет халқ соғлиғини сақлаш системаси ва фан-техника тараққиёти» деган мавзуда доклад қилди. У кейинги йилларда соғлиқни сақлаш хизматининг барча бўғинларида, жумладан, профилактика, ихтисослаштирилган медицина ёрдами соҳасида ўсишга эришилганлигини айтди. Бу эса бизнинг даврда энг кўп тарқалган касалликларга қарши курашда муваффақиятга эришишга олиб келди.

Ҳозирги замон техника ютуқларини ва биологик полимерлар соҳасидаги кашфиётларни жорий этиш, паст температуралар, ультратовуш, лазер, магнит тўлқини ва фаннинг бошқа янги воситаларидан фойдаланиш клиника медицинасининг барча бўлимлари учун ғоят муҳимдир. Шунинг учун ҳам, деди Б. В. Петровский, ўзининг илмий потенциалини медицина соҳасидаги энг муҳим илмий йўналишларни ишлаб чиқишга қаратган СССР Фанлар академиясининг ташаббусини жуда фойдали деб эътироф қилиш зарур.

Министр келгуси беш йилликда ҳал этиш зарур бўлган вазифаларга тўхталиб ўтди. Соғлиқни сақлашни материал техника жиҳатдан қайта қуроллантиришга, кадрлар тайёрлаш сифатини оширишга, илмий медицина тадқиқотлари суръатини тезлаштириш ва уни чуқурлаштиришга мутгасил аҳамият берилади.

СССР Медицина фанлари академиясининг президенти академик Н. Н. Блохин ўз докладини медицинани ривожлантириш тенденцияларига ва фундаментал тадқиқотлар вазифаларига бағишлади. У тадқиқот ва даволашнинг янги методларини медицинага жорий этиш ғоят юксак маҳоратни талаб этади, деди.

Президент медиклар билан табиий фанлар намояндалари ўртасида алоқаларни кенгайтириш проблемалари тўғрисида гапирди.

СССР Фанлар академиясида узоқ муддатга мўлжалланган «Мия» ва «Гомеостаз» комплекс программалари тузиб чиқилди. Бироқ фан замонавий медицина асосларини мустаҳкамлаш учун имкониятлардан тўла фойдаланмаётир. Афтидан, ҳозирги вақтда комплекс илмий тадқиқотлар программасини ишлаб чиқиш, СССР Фанлар академияси билан СССР Медицина фанлари академиясининг медицинанинг фундаментал проблемаларига бағишланган биргаликдаги илмий кенгашини тузиш зарурати туғилди.

СССР медицина саноати министри А. К. Мельниченко ўзининг нутқини соғлиқни сақлаш ва даволаш профилактика муассасаларини медицина машина-ускуналари билан таъминлаш проблемаларига бағишлади.

СССР Медицина фанлари академияси Бутуниттифоқ кардиологик илмий марказининг бош директори академик Е. И. Чазовнинг доклади юрак-қон томир касалликлари соҳасидаги тадқиқотларнинг натижаларига бағишланди.

Иккала академиянинг сессияси ўз ишини давом эттирмоқда. (ТАСС).

ЯНГИЛИКЛАР

АНДИЖОН

ФАБРИКА ҚУРИЛИШИ БОШЛАНДИ

Пахтаобод районида Андижон ип газлама комбинатининг филиали — ип йигирув фабрикаси қурилиши бошланди. Қурилишга 5 миллион сўм маблағ ажратилди. Корхона замонавий дастгоҳлар, агрегатлар билан жиҳозланади. Фабрика қуриб битказилгач, унда 2 мингга яқин тўқувчи ишлайди.

Янги фабрика биноларини 9-колхозлараро механизациялашган кўчма колонна коллективи қуришга киришди. Улар фабриканинг биринчи навбатини КПСС XXVI съезди очиладиган кунгача қуриб битказишга сўз беришди.

БРИГАДА АНСАМБЛИ

Ленин районидаги «Социализм» колхозининг 25-бригадасида «Ғунча» бадиий ҳаваскорлик ансамбли тузилган эди. Бу ансамбль тез танилди. У районда ўтказилган бадиий ҳаваскорлик коллективларининг кўрик-конкурсида биринчи ўринни эгаллади.

Бригада ансамблининг рақкосаларидан Муҳаррам Жўраева, уч опа-сингил Раъно, Ҳанифа ва Саодат Нуъмоновалар, хонанда Мадаминжон Мўйдинов ёш талантларнинг Андижон область кўригида қатнашиб, яхши баҳо олишди. Ансамбль эса область кўригининг ғолиби бўлди.

Ансамблнинг бу муваффақиятларида область халқ ижодий уйининг методисти Алишер Мелибоев, музика раҳбари Адҳам Иброҳимовнинг хизмати катта.

БОЛАЛАР АРДОҒИМИЗДА

Марҳамат районидаги «Октябрь 50 йиллиги» колхозида 100 ўринли болалар боғчаси қурилиб, ишга туширилди. Боғчага «Юлдузча» номи берилди. Унга замонавий мебеллар келтирилди ва дид билан жиҳозланди.

КОНСТИТУЦИЯ МАЙДОНИ

Андижон шаҳрининг Фурқат кўчаси билан В. И. Ленин 100 йиллиги проспекти муюлишида Конституция майдони барпо этилди. Бу майдон ленинградлик ҳайкалтарош ва архитекторлар бригадасининг кучи билан ажойиб оромгоҳга айлантирилди.

Андижонликлар Конституция майдонини кўнгилдагидек лойиҳалаштиргани ва безагани учун ҳайкалтарош Ю. В. Лернер билан архитектор С. Л. Михайловга миннатдорчилик билдиришди.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Тошкентдаги Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг маданият саройи саҳнасида тез-тез чиқишлар қилаётган «Парвоз» ансамбли коллектив фахри бўлиб қолди. Ёш ижрочилар ранг-баранг қўшиқлар ва рақслар билан самолётсозларни мамнун этмоқдалар. Суратда: «Парвоз» ансамблининг солистларидан (чапдан) Дилбар Мўминова билан опа-сингил Зуҳра ва Фотима Қозоқбоевалар.

В. Сироткин фотоси.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

«СРЕДАЗТЕПЛОМОНТАЖ» ТРЕСТИНИНГ ЎҚУВ ПУНКТИ

Футеровкачи-кислота упорчилар ва термоизоляция ишларининг изолировкачиларини тайёрлайдиган 3 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Камида 18 ёшли, 8—10 синф ҳажмида маълумотли эркаклар ва аёллар, шунингдек, Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилган йигитлар қабул қилинади.

Бошқа шаҳардан келганларга ётоқхона берилади.

Ўқишга қабул қилинганлар ишлаб чиқаришга 12-разрядли ишчи сифатида юбориладилар.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР ТЎЛИШИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ.

Ўқиш даврида ўртача ойлик иш ҳақи тўланади.

Ўқишни тугатганларга танланган ихтисос бўйича III-разряд малакаси берилади ва улар Тошкент «Монтажхимзашита» бошқармаси системасида иш билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: 700031, Тошкент шаҳри, Шпильков кўчаси, 3-уй, кадрлар бўлими (7, 8, 10, 11, 13, 25-трамвайлар; 3, 9, 11-троллейбусларнинг «Марказий бозор бекати). Телефонлар: 56-45-46, 56-40-43.

ТАРИХГА САФАР

ШОҲИЗИНДА, ГЎРИ АМИР, РЕГИСТОН... БУХОРО ВА САМАРҚАНД ЁДГОРЛИКЛАРИ ҚАНЧАДАН-ҚАНЧА АФСОНАЛАР ТЎҚИЛГАН ЎЗБЕКИСТОН ТАРИХИНИ БИЗГАЧА ОЛИБ КЕЛДИ.

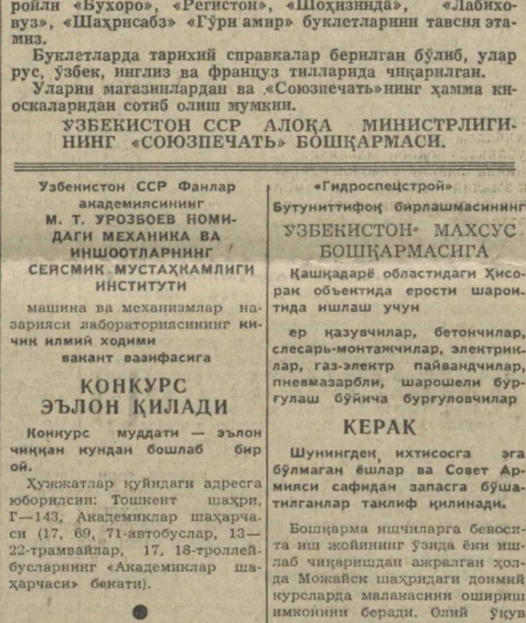

XIV—XVII асрларнинг такрорланмас архитектура ансамбллари, геометрик қурилмаларнинг ҳайратомуз муҳандислик чоғишуви, қадимий наққошлик санъати ва меҳнати — бугун халқимизнинг бебаҳо бойлигидир.

Ҳар йили ўн минглаб туристлар бу қадимий ёдгорликларни келиб кўришади ва уларнинг асрлар оша ташқари архитектура ёдгорлиги хотирага бирон нарса олиб кетишни истайдилар.

Республиканинг энг машҳур ёдгорликлари, сиз учун чиройли «Бухоро», «Регистон», «Шоҳизинда», «Лабиҳовуз», «Шаҳрисабз», «Гўри Амир» буклетларини тавсия этамиз.

Буклетларга тарихий справкалар берилган бўлиб, улар рус, ўзбек, инглиз ва француз тилларида чиқарилган.

Уларни магазинлардан ва «Союзпечать» киоскаларидан сотиб олиш мумкин.

ЎЗБЕКИСТОН ССР АЛОҚА МИНИСТРЛИГИНИНГ «СОЮЗПЕЧАТЬ» БОШҚАРМАСИ.

МЕҲНАТНИНГ ЭСТЕТИК МОҲИЯТИ

ТАҚРИЗ

Социалистик маданият ривожи ва совет кишиларининг маънавий камолоти проблемаси доно ленинчи партиямиз ва жонажон ҳукуматимизнинг доимо диққат марказидадир. Ўртоқ Л. И. Брежнев ғоят тўғри уқтирганидек, «тегишли моддий-техника базасини вужудга келтирмай туриб коммунизм қуриш мумкин бўлмаганидек, кишиларнинг маданияти, билими, ижтимоий онгини юксак даражага кўтармай туриб, уларни маънавий камолотга етказмай туриб, коммунизм қуриш ҳам мумкин эмас». Совет кишиларининг маънавий камолоти суръатларини тезлаштиришда совет санъати, адабиёти ва адабий танқидчилик алоҳида аҳамият касб этади. Биз ўзбек адабиётшунослиги ва адабий танқидчилигига доир илмий асарларнинг сифати ва самарадорлиги масаласига худди ана шу партиявий, идеологик-тарбиявий нуқтаи назардан баҳо берамиз.

Фикр юритишимизга объект бўлган «Ўзбек қиссаларида меҳнат тасвири», «Ишчи-қиссаларимиз қаҳрамони» китоблари истеъдодли адабиётшунос ва моҳир таржимон, доцент Асил Рашидов қаламига мансубдир. Бу асарларга ҳам замонавий сифат ва самарадорлик талабларидан келиб чиқиб ёндашмоқчимиз.

«Ўзбек қиссаларида меҳнат тасвири» монографияси устоз мунаққид Ҳомил Ёқубовнинг масъул муҳаррирлигида нашр этилган. Аввало шуни эслатиб ўтиш керакки, бу асарга мухтасар сўзбоши ёзган олим Салоҳиддин Мамажонов тўғри қайд этганидек, монография узоқ ва тинимсиз ижодий изланишларнинг, теран илмий кузатишларнинг кўзланган самарасидир.

Монография замонамизнинг энг актуал проблемаларидан бирини — инсон, меҳнат ва бадиий адабиёт проблемасини, хусусан, ўзбек қиссаларида меҳнат эстетик моҳиятининг инъикос этиши масаласини тадқиқ этишга қаратилган. Бошқачароқ айтганда, бу китоб умуман меҳнат мавзусининг бадиий талқини бўлмай, ёки инсон ва меҳнат таҳлили бўлмай, социализм ва коммунизм қураётган эркин меҳнаткаш инсоннинг ўзбек қиссаларидаги бадиий инъикосининг адабий-илмий тадқиқи ва таҳлилидир.

Муаллиф ўзбек адабиётшунослигида жуда кам ишланган проблемани чуқур тадқиқ этишга бел боғлаган. У бу муаммони таҳлил этар экан, Ҳафиз Абдусаматов ва Саодат Тўрабековалар тўғри баҳолаганларидек, ўзбек қиссанавислигининг жанр хусусиятлари ривожига, «ҳар бир давр қиссачилиги учун характерли хусусиятларни очиқ-ойдин кўрсатишга» эътибор бериб боради.

Китобда гарчанд Улуғ Октябрь инқилобидан кейин ўзбек адабиётида яратилган бир юз йигирма бешга яқин повестга мурожаат қилинган бўлсада, аслида, «меҳнат мавзуида ёзилиб, ўзбек адабиёти қиссачилигининг ғоявий-бадиий тараққиётида муҳим роль ўйнаган, эътиборга лойиқ асарларнигина таҳлил этиш кўзда тутилади».

Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейинги тарихий давр мобайнида ўзбек қиссачилигида меҳнат нафосатининг куйланиши жараёнини, унинг объектив босқичларини, асосий тенденциялари ва миллий хусусиятларини, объектив социалистик юксалиш негизида қиссаларимиз жанр хусусиятларининг такомиллашуви ва қардош халқлар адабиёти, айниқса, улуғ рус адабиётининг баракали таъсири туфайли Бутуниттифоқ ва жаҳон миқёси даражасида эътироф этилаётганини изчил баён этар экан, мунаққид муайян эстетик принципларга асосланиб иш тутади. Баъзилар бу принципларни тарихийлик принципидан иборат деб ҳисобласалар, бошқалар «тадқиқотчи меҳнат мавзусининг такомилини хронологик тарзда таҳлил қилишга эришади» деб, бунда шажаравий принцип асосий роль ўйнаган, дея хулоса қиладилар. Аслида, бу тушунишлар тадқиқот принципларининг бир томонини ифода этади, холос. Маълумки, шажаравий (хронологик) принцип объектив ва субъектив бадиий воқеа-ҳодисаларни юзаки акс эттириб, тарихийлик принципининг бир элементи, холос.

Хўш, тарихийлик принципи нима? Бу принцип муҳим ва номуҳим, катта ва кичик, ижодий ва салбий, зарурий ва тасодифий, илғор ва қолоқ, доимий ва муваққат, чуқур ва юзаки воқеа-ҳодисалар, предметлар, шахслар силсиласини бирин-кетинликнинг қатъий тартиби асосида тўла ва атрофлича қамраб олиши билан изоҳланади. Маълумки, «Ўзбек қиссаларида меҳнат тасвири» асарининг муаллифи тарихийлик ва мантиқийлик принципларини ўз таҳлилига уйғун ҳолда татбиқ этади. Бунда у мантиқийлик принципининг тарихийлик принципидан устунлигини бутун тадқиқот давомида равшан рўёбга чиқара олади. К. Маркс таъбири билан айтганда, мантиқийлик, мантиқий назария тарихий тараққиётни англашнинг калитидир. Мана шу калит Асил Рашидовнинг ҳам дастуруламалидир. Бу дастуруламал марксча-ленинча таълимотда, материалистик инъикос назариясида, совет эстетика фанида ўз ифодасини топган. Айни чоқда тадқиқотчи КПСС Программаси, партиямизнинг идеология, санъат ва адабиёт соҳасидаги тарихий ҳужжатларига, ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқ ва мақолаларига ҳам изчил амал қилади. Хуллас, мазкур монографиянинг назарий, илмий, эстетик, адабий-танқидий ва амалий-тарбиявий қимматини белгилайдиган таянч — тарихийлик ва мантиқийлик принципларига уйғун ҳолда амал қилинганидадир, айни пайтда коммунистик партиявийлик ва ғоявийлик ватанпарварлик ва инсонпарварлик, халқчиллик ва синфийлик, миллийлик ва интернационализм сингари принциплардадир.

Китобнинг «Адабиёт ва санъатда меҳнат тасвири» бобида Улуғ Ватан урушигача ва урушдан кейинги ўзбек қиссаларини таҳлил этганда ҳам, олтмишинчи йиллар қиссаларини қаламга олганда ҳам адабиётшунос юқоридаги эстетик принципларга риоя қилади. Шу асосда С. Айнийнинг «Бухоро жаллодлари», «Одина», «Эски мактаб», «Судхўрнинг ўлими», Абдулла Қодирийнинг «Калвак Махзумнинг хотира дафтаридан», «Обид кетмон», Ғайратийнинг «Оқин ҳукми», Мажид Усмоннинг «Д и П» Аҳмад Жўранинг «Сиртмоқ қирқилди», Ғафур Ғуломнинг «Нетай», «Тирилган мурда», Ҳ. Шамснинг «Мармар лавҳа», Абдулла Қаҳҳорнинг «Олтин юлдуз», «Синчалак», Шароф Рашидовнинг «Ғолиблар», Раҳмат Файзийнинг «Чўлга баҳор келди», Асқад Мухторнинг «Дарёлар туташган жойда», Иброҳим Раҳимнинг «Ҳилола», «Оловкор», Назир Сафаровнинг «Узоқни кўзлаган қиз», Пиримқул Қодировнинг «Қадрим», Ҳабиб Нуъмоннинг «Ёшликда берган кўнгил», Одил Ёқубовнинг «Муқаддас», Чингиз Айтматовнинг «Сомон йўли» қиссалари ўзига хос услубда таҳлил ва талқин этилди. Ана шу бадиий материал тадқиқи натижаси ўлароқ, ўзбек қиссачилигининг ярим асрдан ортиқроқ тарихи жараёнида халқимизнинг эстетик маданияти эришган бой анъаналар талқини китобхонга ҳавола қилинади.

«Ўзбек қиссаларида меҳнат тасвири» китобини таҳлил этар эканмиз, жумладан, ўзбек қиссанавислигида миллий ва интернационаллик диалектикасига махсус эътибор билан ёндашилганлигини кўрамиз: 20—30-йиллар қиссаларида ҳаётда ва идеологияда, санъат ва адабиётда буржуа миллатчилигига ва шовинизмга қарши, барча миллатлар пролетарлари ва меҳнаткашларининг бирдамлик позициясидан туриб, қирқинчи йилларда манфур фашизмга қарши ҳаёт-мамот жангларида совет халқларининг монолит дўстлиги принципи асосида, урушдан кейинги тикланиш ва халқ хўжалигини ривожлантириш даврида совет халқининг елкама-елка мустаҳкам бир сафда меҳнат ва ижод қилиб, қаҳрамонлик намуналарини намойиш этганлиги нуқтаи назаридан, 60-йилларга келиб, қардош миллатлар ва элатлар, улар адабиётларининг ўзаро дўстлиги, таъсири ва бир-бирига яқинлашиб бориши тенденцияларига асосланиб муҳокама юритилгандир.

Автор ана шуларнинг ҳаммасида, бир томондан, улуғ рус халқи ва рус адабиётининг ўзбек халқи ва адабиёти тараққиётида жуда катта роль ўйнаганлигини, иккинчи томондан эса, ўзбек халқининг минг йиллик меҳнат ва нафосат анъаналари, инқилобий ва гуманистик традициялари тобора камол топиб, янги мазмун ва сифат касб этаётганлигини муқаррар суръатда кўрсатиб беради. «Одина»даги Иван, «Мармар лавҳа»даги Толмачев, Морозов, Захар, «Нетай»даги Семён, «Ғолиблар»даги Смирнов, Погодин, «Дарёлар туташган жойда»даги Василий Пугачёв, Кравченко, «Оловкор»даги Пётр Михайлович, «Қадрим»даги Пётр Петрович образлари юқорида баён этилган хулосамизнинг тўғрилигини кўрсатиб турибди. Муаллиф миллийлик ва интернационаллик диалектикаси хусусида чинакам интернационалист ижодкор сифатида фикр юритади. Бунда у шаклан миллий, мазмунан социалистик, деган партиявий қоидани доимо кўзда тутиб, мулоҳаза қилади. Автор умуман совет халқининг, жумладан, ўзбек халқининг коммунистик келажагидан ва эндиги эстетик равнақининг барқарорлигидан келиб чиқади.

А. Рашидов яхлитлилик ва тадрижийлик, узлуклилик ва узлуксизлик категорияларини ҳам ҳисобга олиб боради. Масалан, Улуғ Ватан уруши даврида ўзбек адабиёти ва ўзбек қиссанавислиги ривожи масаласини тарихий шарт-шароит ва реал эстетик ҳодисалар материали асосида тадқиқ этади. «Аланагали йиллар қиссаси» деб номланган бу бобда умумсовет адабиётида, жумладан, ўзбек адабиётида меҳнат, жасорат ва қаҳрамонлик мавзуларини ҳозиржавоблик билан акс эттириш жараёнига қисқача экскурсия қилгач, бу даврдаги эстетик ижодда ҳарбий шароит тақозоси билан ҳозиржавоб адабий жанрлар — шеър, ҳикоя, очерк, пьесалар етакчи ва асосий аҳамият касб этганлигини, шу боисдан бу даврда Ойбекнинг «Навоий» романи, Миркарим Осимнинг «Ўтрор», Абдулла Қаҳҳорнинг «Олтин юлдуз» қиссаларигина яратилганини қайд этади. «Айни чоғда, — деб давом этади муаллиф, — бу ўринда уруш даври ўзбек романчилиги ва қиссачилигида меҳнат мавзуининг, ҳарбий-ватанпарварлик тематикасининг атрофлича ёритилмай қолганлигини ҳам айтиб ўтмасдан бўлмайди». Бундан кейин «Жангчи характерининг тобланиши» сарлавҳаси остида Абдулла Қаҳҳорнинг «Олтин Юлдуз» қиссаси — махсус таҳлил этилади. Шу жиҳатдан «Ишчи — қиссаларимиз қаҳрамони» китоби хусусида «Ёш ленинчи» газетасининг 1980 йил 14 октябрь сонида босилган «Ишчи образи таҳлилда» тақризининг автори А. Абдураҳмонов билдирган қуйидаги эътироз нотўғридир: «Китобда Улуғ Ватан уруши йилларидаги ўзбек қиссачилигида саноат мавзуи таҳлили бўш қолдирилган». Афтидан, танқидчи Улуғ Ватан уруши даврида ўзбек адабиётида ишчи мавзуида биронта ҳам қисса яратилмаганлигини билмаган кўринади.

Шуниси эътиборга лойиқки, қиссанавислик жанрида муайян бадиий компонентларни — образ, сюжет, композиция, характер, пейзаж, тасвирий воситалар ва усулларни, яъни, бадиий шакл ва мазмун элементларини таҳлил этар экан, муаллиф, гарчанд, образларнинг руҳий диалектикаси ва характерига алоҳида аҳамият билан қараса-да, лекин на характерни, на меҳнатни бадиий асардаги ҳамма нарсанинг маркази ёки ўзаги деб билмайди. Унинг фикрича, бундай таянч, яъни ҳамма образлар ботиний ривожининг бош манбаи ҳаётдаги зиддиятларда ва бадиий асардаги конфликтдадир.

«Ўзбек қиссаларида меҳнат тасвири» асарининг муаллифи тадқиқ этилаётган проблема юзасидан ўзигача билдирилган мунозарали фикрлар ва қарашларни эътиборсиз қолдирмай, улар билан ўртоқларча самимий баҳс юритади ва шу йўл билан адабий-илмий фикрларга аниқлик киритиб, уларнинг реал ривожига, китобхоннинг эстетик тарбиясига ҳисса қўшади. Биз бу ўринда автор томонидан «Одина» повести хусусида И. Брагинский ва В. Панкиналар билан, «Ғолиблар» повести хусусида Б. Брайнина, А. Аброров, А. Олимжонов, Ф. Эшимовлар билан, «Оловкор» қиссаси тўғрисида Ш. Юсупов билан олиб борган мантиқан асосланган, китобхонни ишонтира оладиган илмий баҳсларни кўзда тутаётирмиз.

Новаторлик билан яратилган бундай асарда баҳсли фикр-мулоҳазаларнинг, айрим камчиликларнинг бўлиши табиийдир. Масалан, «Меҳнат эстетикаси нафосати» тушунчасида, бизнингча «эстетика» илмий мазмунни, «нафосат» эса, объектив воқеий мазмунни акс эттиргани учун уларнинг бири иккинчисига монелик қилади. Баъзи қиссалар таҳлилида эса, меҳнатнинг фалсафий, иқтисодий, социологик ва эстетик аспектлари у даражада етарли ҳисобга олинган деб бўлмайди. Биз китобнинг эндиги нашрларида айрим қиссалар таҳлили ана шу жиҳатлардан ҳам янада чуқуррок ва тўлароқ ёритилишини истардик.

Бу хил баҳсли жойлар, мулоҳазалар мазкур асарнинг умумий қимматига таъсир этолмайди. Зеро, бу монография оригинал фикр-мулоҳазаларга бойлиги билан ажралиб туради.

Маълумки, меҳнатнинг эстетик моҳияти илмий асарларда ўзининг мантиқий, санъат ва адабиёт асарларида эса, эмоционал-бадиий инъикосини топади. Асил Рашидовнинг «Ўзбек қиссаларида меҳнат тасвири» монографиясида бўлса, социалистик меҳнатнинг эстетик моҳияти ўзининг адабий-танқидий ифодасини топгандир. Бу асарни худди шу жиҳатдан ҳам ҳозирги ўзбек эстетик фикри ва ўзбек адабиётшунослиги ривожига қўшилган муносиб ҳиссадир деб биламиз. Монография Ўзбекистон ССР «Фан» нашриётининг ҳам ютуғидир.

Ҳасан РАСУЛЕВ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор.

Маҳмуджон НУРМАТОВ,
В. И. Ленин номидаги Тошкент давлат университетининг доценти.

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

Бир неча кундан буён Тошкентдаги «Юбилей» спорт саройида халқаро конкурслар лауреати, УССР халқ артисти София Ротарунинг «Червона рута» ва «Қрим чайкалари» ансамбллари билан биргаликдаги концерти муваффақиятли давом этмоқда. Пойтахтимизга учинчи бор ташриф буюрган бу машҳур хонанданинг ҳар бир чиқишини эстрада санъати мухлислари қизғин олқишлар ва гуллар билан кутиб олишаётир.

С. РОТАРУ:

ҚЎШИҒИМ — ҚАЛБИМ МЕНИНГ

София Ротарунинг қўшиғини бир бор тинглаган киши санъаткор мухлисига айланиб қолади. Чунки, хонанда куйлаган тароналар эҳтирос ва драматизмга ғоятда бой.

С. Ротару Черновци областининг Маршенци қишлоғида туғилган. Бу ерликлар халқ қўшиқларини ардоқлашлари ва севиб айтишлари билан азалдан машҳур. Ротарулар оиласининг барча аъзолари қўшиқ шайдоси, улар турли ансамблларда иштирок этишади. София ҳам биринчи ижодий сабоқни қишлоқдошларидан ўрганган. У 9-синфда ўқиб юрган пайтида область, орадан бир йил ўтгач эса, республика бадиий ҳаваскорлари кўригида қатнашиб, биринчи ўринни эгаллади. 1968 йили студент ва ёшларнинг Софияда бўлиб ўтган халқаро фестивалида олтин медалга сазовор бўлди. Орадан йиллар ўтди. София куйлаган аксарият қўшиқлар профессионал санъаткорлар эътиборини тортди. У ижрочилиги ва оригинал репертуари билан кейинчалик шуҳрат қозонган «Червона рута» ансамблини тузувчилардан бири бўлди. Коллектив сўнгги йилларда эришган ютуқларда София Ротарунинг алоҳида ҳиссаси бор. Шунинг учун ҳам бугунги кунда хонандани ансамблнинг юлдузи деб эътироф этишади.

Санъаткор турли халқаро конкурс ва кўрикларда муваффақиятли иштирок этиб келмоқда. У «Олтин орфей» мукофотининг соҳибаси, Сопотдаги халқаро фестиваль лауреатидир.

С. Ротару Тошкентга ўзининг энг яхши қўшиқларини олиб келган. Улар орасида бир нечта янги тароналар ҳам бор. Эстрада санъати мухлислари хонанданинг «Менинг Ватаним», «Фақат сенга», «Мусиқани қайтар ўзимга» каби машҳур қўшиқларини юзма-юз туриб тинглаётганларидан мамнундирлар.

А. ҚОРЖОВОВ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг М. Т. Ўрозбоев номидаги механика ва иншоотлар сейсмик мустаҳкамлиги институти

машина ва механизмлар назарияси лабораториясининг кичик илмий ходими вакант вазифасига

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳри, Г—143, Академиклар шаҳарчаси (17, 69, 71-автобуслар, 13—22-трамвайлар, 17, 18-троллейбусларнинг «Академиклар шаҳарчаси» бекати).

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Келес район маркази билан автоматик шаҳарлараро телефон алоқаси очилди. Келес район маркази коди 296 терилиб, сўнгра чақирилаётган абонентнинг беш рақамли телефон номери терилади.

Свердловск шаҳрида код номери ўзгартирилди. Энди 3432 терилиб, сўнгра чақирилаётган абонентнинг олти рақамли телефон номерини териш зарур.

Республика шаҳарлараро телефон станцияси.

●

Ю. А. ГАГАРИН НОМЛИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ТЕХНИКУМИ

пуллик тайёрлов курсларига

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИШНИ ДАВОМ ЭТТИРАДИ

Олти ойлик тайёрлов курсларига 8 ва 10-синф ҳажмида маълумотлилар ҳамда кундузги мактабларнинг 8 ва 10-синфларида ўқиётганлар қабул қилинади.

Машғулотлар 1 декабрдан бошланади ва рус ҳамда ўзбек тилларида олиб борилади.

Курсларга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: техникум директори номига ёзилган ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжатнинг асл нусхаси. (кундузги мактаб ўқувчилари учун ўқиш жойидан справка).

Ҳужжатлар техникум биносида (2-қават 205-хонада) ҳар куни соат 14.00 дан қабул қилинади.

Справкалар бўйича қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳар, Куйбишев кўчаси, 12-уй. Телефон 33-89-23.

«Гидроспецстрой» Бутуниттифоқ бирлашмасининг

ЎЗБЕКИСТОН МАХСУС БОШҚАРМАСИ

Қашқадарё областидаги Ҳисорак сув омборида ерости ишини олиб бориш учун

ер қазувчилар, бетончилар, слесарь-монтажчилар, электриклар, газ-электр пайвандчилар, пневмазарбчилар, шаршолари бурғуловчилар

КЕРАК

Шунингдек, ихтисосга эга бўлмаган ёшлар ва Совет Армияси сафидан запасга бўшатилганлар таклиф қилинади.

Бошқарма ишчиларга бевосита иш жойининг ўзида ёки ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда Можайск шаҳридаги доимий курсларда малакасини ошириш имконини беради. Олий ўқув юртлари ва техникумларга кириб ўқиш учун йўлланмалар берилади.

Бир йил ичида иш жойидан квартира, иш ҳақига қўшимча равишда тариф ставкасининг 35 проценти миқдорида пояс коэффициенти ва ишнинг кўчма характери учун 30 процент ҳақ тўланади. Меҳнат отпускаси — 30/36 иш кунидан, иш куни 6 соатдан иборат. Кўп йил ишлаганлик учун ҳақ тўланади.

Малакали мутахассислар уч йиллик иш стажидан сўнг чет эл объектларига ишлашга юбориладилар. СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги системасида ва Бутуниттифоқ бирлашмасининг бошқа бўлинмаларига ишга ўтиш имконияти бор.

Бизнинг адрес: Ўзбекистон ССР, Қашқадарё область, Шаҳрисабз райони, Мироқи посёлкаси, «Гидроспецстрой».

Справкалар учун телефон: 62-29-21.

●

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 22/XI да **Шошма, қуёш**, 23/XI да **Абу Али ибн Сино** (11.00, 15.00), **Олтин девор** (19.30).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 21/XI да **Паранжи сирлари**, 22/XIда **Тўйдан олдин томоша**.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Шимпанзелар цирки» аттракционининг гастроллари** (19.30).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.50 — Гимнастика. 10.15 — Ёш спортчининг катта майдони. 10.45 — Рафферти. Бадиий фильм. 2-серия. 11.50 — А. Фраучи чалади. 12.10 — Илмий-оммабоп фильм. 13.00 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — Москва ва москваликлар. 16.30 — Темирчилик касби ҳақида. 17.00 — Ашула ва рақс байрами. 17.50 — Меҳнат шон-шуҳрати байроқдорлари. 18.05 — Мен, сен ва бошқалар. Телеспектакль. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Меҳнатни коллектив ташкил этиш. 20.05 — Концерт. 20.20 — Рафферти. Бадиий фильм, 3-серия. 21.30 — Время. 22.15 — Балли қизлар. Танаффусда — Дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Санъат ғунчалари. 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 13.00 — Ўзбек совет шеърияти саҳифалари. 13.30 — Йилнинг тўрт фасли. Бадиий фильм. 18.10 — Мультфильм. 18.30 — Ўсмир ва қонун. 19.00 — Ўзбекистон педиатрларининг II съезди. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ёшлик мушоираси. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Табрикларимизни қабул этинг. Музикали программа. 21.30 — Время. 22.15 — Дунё воқеалари. 22.45 — Музикали программанинг давоми.

II

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Немис тили. 20.55 — Транспорт ва йўловчи. 21.25 — Физика. 22.25 — Актёрлар ва роллар.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек классик қўшиқлари. 9.35 — З. Хонларова куйлайди. 12.10 — Ўзбекистан индустриальний. 13.00 — Беш йиллик — муддатидан илгари! 14.00 — Яхшидан боғ қолади. 18.15 — КПСС Марказий Комитети октябрь Пленуми қарорлари — ҳаётга! 18.25 — Юность Узбекистана. 19.25 — Рубобда Қ. Усмонов чалади. 21.00 — Ижтимоий тараққиёт плани амалда. 21.10 — Қишлоқ меҳнаткашларининг талабларига биноан концерт. 22.30 — Инсон тақдири. Радиопостановка.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-18, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚКАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20, Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-05-27, Сурхондарё — 3-92-36, Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02386. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Б. — 268. 10